

ส23211	อาเซียนศึกษา	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส23212	อาเซียนศึกษา	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายวิชาพื้นฐาน

ส31101	ประวัติศาสตร์ไทย	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส31102	พระพุทธศาสนา	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส31103	ประวัติศาสตร์ไทย	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส31104	หน้าที่พลเมือง	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	40 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.0 หน่วยกิต
ส31105	พระพุทธศาสนา	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส 32101	ประวัติศาสตร์ไทย	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส32102	เศรษฐศาสตร์	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	40 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.0 หน่วยกิต
ส32103	พระพุทธศาสนา	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส 32104	ประวัติศาสตร์ไทย	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส32105	ภูมิศาสตร์	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	40 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.0 หน่วยกิต
ส32106	พระพุทธศาสนา	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส 33101	พระพุทธศาสนา	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส33102	พระพุทธศาสนา	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต

รายวิชาเพิ่มเติม

ส31261	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	40 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.0 หน่วยกิต
ส31262	คุ้มครองผู้บริโภค	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	40 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.0 หน่วยกิต
ส32211	หน้าที่พลเมืองไทย	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	40 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.0 หน่วยกิต
ส32242	เศรษฐศาสตร์จุลภาค	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	40 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.0 หน่วยกิต
ส33241	เศรษฐกิจพอเพียง	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	40 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.0 หน่วยกิต
ส33221	เหตุการณ์ปัจจุบัน	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	40 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.0 หน่วยกิต
ส33222	กฎหมายที่ควรรู้	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	40 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.0 หน่วยกิต
ส20231	หน้าที่พลเมือง 1	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส33242	ภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น	2 ชั่วโมง/สัปดาห์	40 ชั่วโมง/ภาคเรียน	1.0 หน่วยกิต
ส31271	ประชากรศึกษา	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส31272	มารยาทไทย	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส30231	หน้าที่พลเมือง 1	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส30232	หน้าที่พลเมือง 2	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส30233	หน้าที่พลเมือง 3	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส30234	หน้าที่พลเมือง 4	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต

ส30235	หน้าที่พลเมือง 5	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส30236	หน้าที่พลเมือง 6	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส33223	อาเซียนศึกษา	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต
ส33224	อาเซียนศึกษา	1 ชั่วโมง/สัปดาห์	20 ชั่วโมง/ภาคเรียน	0.5 หน่วยกิต

ความนำ

วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 สาระ ดังนี้ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ เพื่อรากฐานแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสนา หลักธรรม ของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้องยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ด้วยกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทยดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการปกครองในปัจจุบันยึดมั่นศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมายความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึง ความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทยวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจ และดำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันและกัน ในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุปและใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อม ทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

- ได้เรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปของโลก โดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิด เรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- ได้เรียนรู้และพัฒนาให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้รับการพัฒนาแนวคิด และขยายประสบการณ์ เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่ เอเชีย โอเชียเนีย แอฟริกา อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ในด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์
- ได้รับการพัฒนาแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคต สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

- ได้เรียนรู้และศึกษาความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- ได้รับการส่งเสริมกาสนับสนุนให้พัฒนาตนเองเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้
- ได้เรียนรู้เรื่องกฎหมายไทย ความภูมิใจในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนที่ดีในการบริโภค เลือกและตัดสินใจบริโภคได้อย่างเหมาะสม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ประเพณีวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม มีความรักท้องถิ่นและประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม
- เป็นผู้มีความรอบรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ชี้นำตนเองได้ และสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในสังคมได้ตลอดชีวิต

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานที่ 1.1 รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสดา หลักธรรม ของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้องยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ด้วยกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1.อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย</p> <p>2.วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทยรวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว</p> <p>3.วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยาหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>4.วิเคราะห์และประพุดิตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจาประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด</p>	<p>* การสังคายนา</p> <p>* การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย</p> <p>* ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศาสนาประจำชาติ - สถาบันหลักของสังคมไทย - สภาพแวดล้อมที่กว้างขวาง และครอบคลุมสังคมไทย - การพัฒนาตนและครอบครัว <p>* สรุปลและวิเคราะห์พุทธประวัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประสูติ - เทวทูต 4 - การแสวงหาความรู้ - การบำเพ็ญทุกรกิริยา <p>* พุทธสาวกพุทธสาวิกา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระมหากัสสปะ - พระอุบาลี - อนาถบิณฑิกะ - นางวิสาขา <p>*ชาดก</p> <ul style="list-style-type: none"> - อัมพชาดก - ติตติรชาดก <p>* ศาสนิกชนตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระเจ้าอโศกมหาราช - พระโสมณะและพระอุตตระ <p>* พระรัตนตรัย</p>

5.อธิบายพุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบ
อริยสัจ 4 ตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ
ตามที่

- พุทธคุณ 9

*อริยสัจ 4

- ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้)

- ชั้น 5

- ธาตุ 4

- สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)

-หลักกรรม

ความหมายและคุณค่า

- อบายมุข

- นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ)

- สุข 2 (กายิก,เจตสิก)

- กิเลส

- มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)

- ไตรสิกขา

- กรรมฐาน 2

- ปธาน 5

- โภส 3

- มงคล 38

- คบบัณฑิต

- ชั้น 5

- ธาตุ 4

- สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)

-หลักกรรม

ความหมายและคุณค่า

- อบายมุข

- นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ)

- สุข 2 (กายิก,เจตสิก)

- กิเลส

- มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)

- ไตรสิกขา

- กรรมฐาน 2

- ปธาน 5

- โภส 3

- มงคล 38

<p>6.เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิถีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมและวิถีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>7.สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>8.วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือในการดำรงชีวิตแบบพอเพียงและดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข</p> <p>9.วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ</p> <p>10.ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>11.วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนาสัมพันธ์และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง</p>	<p>- คบบั้นชาติ เรือนที่ครองไม่คือนำทุกข์มาให้</p> <p>* โยนิโสมนสิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม - วิถีคิดแบบคุณ-โทษและทางออก <p>เรือนที่ครองไม่คือนำทุกข์มาให้</p> <p>* โยนิโสมนสิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม - วิถีคิดแบบคุณ-โทษและทางออก <ul style="list-style-type: none"> - สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา - วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ - นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน - หลักธรรมตามสาระการเรียนรู้ข้อที่ 5 - ศาสนิกชนของศาสนาต่าง ๆ มีการประพฤติปฏิบัติตนและวิธีการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตามหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ - การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ - ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นหรือประเทศที่ตนเป็นแบบอย่างด้านศาสนา-สัมพันธ์หรือมีผลงานด้านศาสนาสัมพันธ์
---	--

ส ๑.๒ เข้าใจตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1.บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>2.อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติและปฏิบัติตนอย่าง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ - ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นหรือประเทศที่ตนเป็นแบบอย่างด้านศาสนา-สัมพันธ์หรือมีผลงาน

<p>เหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>3.ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>4.จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนพิธีพิธีกรรมได้ถูกต้อง</p> <p>5.อภิปรายประวัติความสำคัญและปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง</p>	<p>ด้านศาสนสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - บำเพ็ญประโยชน์และการบำรุงรักษาวัด - วิถีชีวิตของพระภิกษุ - บทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น การแสดงธรรมปาฐกถาธรรม การประพฤติตนให้เป็นแบบอย่าง - การปฏิบัติตนที่เหมาะสม <ul style="list-style-type: none"> - การเข้าพบพระภิกษุ - การแสดงความเคารพ <p>การประนมมือไหว้ การกราบ การเคารพพระรัตนตรัย การฟังสวดพระอภิธรรม การฟังพระธรรมเทศนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ - การจัดโต๊ะหมู่บูชาแบบหมู่ ๔ หมู่ ๕ หมู่ ๗ หมู่ ๘ - การจตุรปูเทียน การจัดเครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา - คำอาราธนาต่าง ๆ - ประวัติและความสำคัญของวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษาวันเทโวโรหณะ - ระเบียบพิธี พิธีเวียนเทียน การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชาวันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ
---	--

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรม

ไทยดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1. ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	* กฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล เช่น <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายคุ้มครองเด็ก - กฎหมายการศึกษา - กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค - กฎหมายลิขสิทธิ์ -ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามกฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล
2. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ	- บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติโดยเน้นจิตสาธารณะ เช่น
3. อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน	เคารพศอกติกาของ สังคม ปฏิบัติตนตามกฎหมายมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสาธารณประโยชน์
4. แสดงออกถึงความเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น	- ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน <ul style="list-style-type: none"> - วิธีปฏิบัติตนในความเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น - ผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น -การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของครอบครัวสถานศึกษาและสังคมชุมชนท้องถิ่น
	- ปัญหาสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

	<ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม - การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของครอบครัว สถานศึกษาและสังคมชุมชนท้องถิ่น - ปัญหาสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น - การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม
--	--

ส.2.2 เข้าใจระบบการปกครองในปัจจุบันยึดมั่นศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1.อธิบายหลักการเจตนารมณ์ โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน โดยสังเขป</p> <p>2.วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน</p> <p>3.ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง</p>	<p>*หลักการเจตนารมณ์ โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน</p> <p>* การแบ่งอำนาจและการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยทั้ง 3 ฝ่าย คือนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ตามที่ระบุในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน</p> <p>* การปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาธิปไตยในโรงเรียน - ระบบการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - เลือกว่าหน้าห้อง -เลือกกรรมการนักเรียน - อ.บ.จ. - อ.บ.ต. -เทศบาลตำบล -เทศบาลเมืองฯ

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1. อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> * ความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจศาสตร์เบื้องต้น * ความหมายของคำว่าทรัพยากรมีจำกัดกับความต้องการที่ไม่จำกัด ความขาดแคลน การเลือกและค่าเสียโอกาส
2. วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมกรรมการบริโภคของบุคคลในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> * ความหมายความสำคัญของการบริโภค อย่างมีประสิทธิภาพ * หลักการในการบริโภคที่ดี * ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค
3. อธิบายความเป็นมา หลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย	<ul style="list-style-type: none"> * ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบันรวมทั้งผลดีและผลเสียของพฤติกรรมดังกล่าว * ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง * ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียงแลหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรวมทั้งโครงการตาพระราชดำริ * หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง * การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต * ความสำคัญ คุณค่าและประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1. วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง</p> <p>2. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นถึงการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> * ความหมาย ประเภท และความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ * บทบาทหน้าที่และความสำคัญของธนาคารกลาง * การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน * ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และกัน การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ * ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ประเทศและเสนอแนวทางแก้ไข * ความหมายและกฎอุปสงค์ อุปทาน * ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน * ความหมายและความสำคัญของ ทรัพย์สินทางปัญญา * กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง ทรัพย์สินทางปัญญาพอสังเขป * ตัวอย่างการละเมิดแห่งทรัพย์สิน ทางปัญญาแต่ละประเภท -การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต การบริโภคและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพสูงสุด - การซื้อขายและการแลกเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจ และปัญหาเศรษฐกิจของท้องถิ่น - การใช้ชีวิตครอบครัวภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - การเลี้ยงปลา - การทำสวนพืชผักผลไม้ - โครงการประดิษฐ์วัสดุในท้องถิ่น

	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำบัญชีครัวเรือน
--	---

- เก็บออมโดยฝากธนาคาร โรงเรียน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ส 4.1 เข้าใจความหมายความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์</p> <p>2. เปรียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์</p> <p>3. นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์</p>	<p>* ตัวอย่างการใช้เวลา ช่วงเวลา และยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสาร ประวัติศาสตร์ไทย</p> <p>* ความสำคัญของเวลา และช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์</p> <p>* ความสัมพันธ์และความสำคัญของ อดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต</p> <p>* ที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ./ม.ศ./ร.ศ./พ.ศ./คศ. และ ฮ.ศ.</p> <p>* วิธีการเทียบศักราชต่าง และตัวอย่างการเทียบ</p> <p>* วิธีการเทียบศักราชต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย</p> <p>* ความหมายและความสำคัญของประวัติศาสตร์ และวิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน</p> <p>* ตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย ทั้งหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง (เชื่อมโยงกับม.ฐ. 4.3) เช่นข้อความในจารึกสมัยสุโขทัย เป็นต้น</p> <p>* นำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวของประวัติศาสตร์ไทยที่มีอยู่ในท้องถิ่นตนเองและในสมัยใดก็ได้</p>

4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึง ความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>2. ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรม ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p>	<p>(สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยกรุงธนบุรี สมัยรัตนโกสินทร์) เหตุการณ์สำคัญในสมัยสุโขทัย</p> <p>*ที่ตั้งและสภาพภูมิศาสตร์ ของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีผลต่อพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ</p> <p>*พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>* ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรม ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เช่นแหล่งมรดกโลกในประเทศต่าง ๆของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>*อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในดินแดนไทย ที่มีต่อพัฒนาการของสังคม</p> <p>-แหล่งโบราณคดีของจังหวัดอุทัยธานี</p> <p>-ประวัติเมืองอุทัย</p>

ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทยวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจ และดำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1. อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป</p> <p>2. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ</p>	<p>*.สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป</p> <p>*.รัฐโบราณในดินแดนไทย เช่น ศรีวิชัย ตามพรลิงค์ ทวาราวดี เป็นต้น</p> <p>รัฐไทย ในดินแดนไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช สุพรรณภูมิ เป็นต้น</p> <p>พระชนกจักรี ตลาดนัคโคกระบือ</p>

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของ
ธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุปและใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1.เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิ-ศาสตร์(ลูกโลก แผนที่ กราฟ แผนที่ ภูมิ) ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อ วิเคราะห์ ลักษณะทางกายภาพและสังคมของ ประเทศไทยและทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอ	*เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (ลูกโลกแผนที่ ภาพ แผนที่ ภูมิ ฯลฯ) ที่แสดงลักษณะทางกายภาพ และ สังคมของประเทศไทยและทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และ โอเชียเนีย

<p>เจียเนีย</p> <p>2.อธิบายเส้นแบ่งเวลาและเปรียบเทียบวันเวลาของประเทศไทย กับทวีปต่าง ๆ</p> <p>3๓. วิเคราะห์เชื่อมโยงสาเหตุ และแนวทางป้องกันภัยธรรมชาติและ การระงับภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและทวีปเอเชียออสเตรเลียและโอเชียเนีย</p>	<p>* เส้นแบ่งเวลาของประเทศไทยกับทวีปต่าง ๆ</p> <p>* ความแตกต่างของเวลา มาตรฐานกับเวลาของท้องถิ่น</p> <p>* ภัยธรรมชาติและ การระงับภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย โอเชียเนีย</p>
---	--

ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อม ทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1.วิเคราะห์ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย</p> <p>2. วิเคราะห์ความร่วมมือของประเทศต่าง ๆ ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และ โอเชียเนีย</p> <p>3.สำรวจและอธิบายทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และ โอเชียเนีย โดยใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย</p> <p>4. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและสังคมที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของความคิด เทคโนโลยี สินค้า และประชากรในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และ โอเชียเนีย</p>	<p>*การเปลี่ยนแปลงประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอเชียเนีย</p> <p>* การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม</p> <p>* แนวทางการใช้ทรัพยากรของคนในชุมชนให้ใช้ได้ยาวนานขึ้น โดยมีจิตสำนึกรู้คุณค่า ของทรัพยากร</p> <p>* แผนอนุรักษ์ทรัพยากรในทวีปเอเชีย</p> <p>*ความร่วมมือระหว่างประเทศในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย โอเชียเนียที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ</p> <p>* ทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและ โอเชียเนีย เช่น ศูนย์กลางการคมนาคม</p> <p>* ปัจจัยทางกายภาพและสังคมที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของความคิด เทคโนโลยีสินค้า และประชากรในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และ โอเชียเนีย</p> <p>- สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อวัฒนธรรมการดำรงชีวิตในท้องถิ่น</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญในท้องถิ่น จิตสำนึกและการแสดงออกซึ่งการอนุรักษ์และ พัฒนาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น - แม่น้ำสะแกกรัง - ป่าห้วยขาแข้ง
--	---

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานที่ ส ๑.๑ รู้เข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสดาหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้องยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
๑.อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	- การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านและการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

<p>๒.วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน</p> <p>๓.วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมเอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติ</p> <p>๔.อภิปรายความสำคัญของ พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือกับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม</p> <p>๕.วิเคราะห์พุทธประวัติหรือ ศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>๖. วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชน ตัวอย่างตามที่กำหนด</p> <p>๗.อธิบายโครงสร้างและสาระสังเขปของพระไตรปิฎก หรือ คัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>๘.อธิบายธรรมคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือ หลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน * ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น <ul style="list-style-type: none"> - รากฐานของวัฒนธรรม - เอกลักษณ์ของมรดกชาติ - ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม - สรุป วิเคราะห์ พุทธประวัติ <ul style="list-style-type: none"> - การผจญมาร - การตรัสรู้ - การสั่งสอน - พุทธสาวก พุทธสาวิกา <ul style="list-style-type: none"> - พระสารีบุตร - พระโมคคัลลานะ - นางขุชุตตรา - พระเจ้าพิมพิสาร - ชาดก <ul style="list-style-type: none"> - มิตตวินทุกชาดก - ราโชวาทชาดก - ศาสนิกชนตัวอย่าง <ul style="list-style-type: none"> - พระมหาธรรมราชาลิไทย - สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส - โครงสร้างและสาระสังเขปของพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก * พระรัตนตรัย <ul style="list-style-type: none"> - ธรรมคุณ ๖ * อริยสัจ ๔
---	--

<p>ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชน และสังคม</p> <p>๕. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิถีคิดแบบอุบายปลูกเร้า คุณธรรมและวิถีคิดแบบอรรถธรรม สัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิต ตามแนวของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>๑๐. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วย อานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>๑๑. วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทugend (ธรรมที่ควรรู้) - ชั้น ๕ <ul style="list-style-type: none"> - อายุตนะ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) <ul style="list-style-type: none"> - หลักกรรม - สมบัติ ๔ - วิบัติ ๔ - อกุศลกรรมบถ ๑๐ - อบายมุข ๖ - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) <ul style="list-style-type: none"> - สุข ๒ (สามีส, นีรามิส) - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) <ul style="list-style-type: none"> - บุญพรมิตของมัชฌิมาปฏิปทา - ธรรมธรรม ๖ - กุศลจริยปฏิบัติธรรม ๔ - กุศลกรรมบถ ๑๐ - สติปัญญา ๔ - มงคล ๓๘ <ul style="list-style-type: none"> - ประพฤติธรรม - เว้นจากความชั่ว - เว้นจากการคั่นน้ำเมา <p>* พุทธศาสนสุภาษิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - กมฺมุมา วตฺตติ โลกโ สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม - กลฺยาณการี กลฺยาณํ ปาปการี จ ปาปก็ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว - สุ โข ปญฺญสฺส อจฺจโย การส่งสมบุญนำสุขมาให้ - ปุชฺโกล ลกฺเต ปุชฺ วนฺทโก ปฏิวนุทนุ ผู้บูชาเขา ย่อมได้รับการบูชาตอบ ผู้ไหว้เขา ย่อมได้รับการไหว้ตอบ <p>* พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิถีคิดแบบ</p>
---	--

	<p>โยนิโสมนติการ ๒ วิธี คือคิดแบบ อุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบ อรรถธรรมสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สวดมนต์แปลและแผ่เมตตา - รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา - ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญา ตามหลักสติปัฏฐาน เน้นอานาปานสติ - นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญา ไปใช้ในชีวิตประจำวัน <p>* การปฏิบัติตนตามหลักธรรม (ตามสาระการ เรียนรู้ ข้อ ๘.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีจิตสำนึกค่านิยมที่ดี งามเพื่อการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณี สภาพสังคมและ สิ่งแวดล้อมที่เป็น เอกลักษณ์ของจังหวัด อุทัยธานี - นำหลักธรรมของ พระพุทธศาสนาไป ประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนา และการอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุขในชุมชนท้องถิ่น - เวียนเทียนวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา - ศึกษาวัดในเขตอำเภอเมืองฯ
--	---

ส ๑.๒ เข้าใจตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>๑.ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคล ต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตน นับถือ ตามที่กำหนด</p> <p>๒.มรรยาทของความเป็นศาสนิก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การเป็นลูกที่ดีตามหลักทศเบ็องหน้า ในทศ ๖ <p>*มรรยาทของศาสนิกชน</p>

<p>ชนที่ดีตามที่กำหนด</p> <p>๓.วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธีและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง</p> <p>๔. อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนาและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง</p> <p>๕.อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธี พิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การต้อนรับ ปฏิสันถาร) - มรรยาทของผู้เป็นแขก - ฝึกปฏิบัติระเบียบพิธี ปฏิบัติต่อพระภิกษุ การยืน การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การรับสิ่งของ - การแต่งกายไปวัด การแต่งกายไปงานมงคล งานอวมงคล * การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม <ul style="list-style-type: none"> - การทำบุญตักบาตร - การถวายภัตตาหารสิ่งของที่ควรถวายและสิ่งของต้องห้ามสำหรับพระภิกษุ - การถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน - การถวายผ้าอาบน้ำฝน - การจัดเครื่องไทยธรรม เครื่องไทยทาน - การกรวดน้ำ - การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า - หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา - วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ - ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ - ศาสนพิธี/พิธีกรรม แนวปฏิบัติของศาสนา
---	--

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานที่ ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทยดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1.อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองครอบครัว ชุมชนและประเทศ	* กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว เช่น - กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของ ผู้เยาว์

<p>2. เหตุคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย</p> <p>3. วิเคราะห์บทบาทความสำคัญและความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายบัตรประจำตัวประชาชน - กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก เช่น การหมั้น การสมรส การรับรองบุตรบุญธรรม * กฎหมายที่เกี่ยวกับชุมชนและประเทศ - กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร และกรอกแบบแสดงรายการ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา - กฎหมายแรงงาน
<p>4.อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> * สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย * แนวทางส่งเสริมให้ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย * บทบาท ความสำคัญและความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม เช่นสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาสถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันทางการเมืองการปกครอง * ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียวัฒนธรรม เป็นปัจจัยสำคัญ ในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน -การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของครอบครัว สถานศึกษาและสังคมชุมชนท้องถิ่น -ประเพณีวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น - ปัญหาสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น - การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม - ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน กฎหมาย -รู้หน้าที่ มีวินัยในตนเอง - อนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น - แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น

ส.2.2 เข้าใจระบบการปกครองในปัจจุบันยึดมั่นศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1. อธิบายกระบวนการในการ ตรากฎหมาย</p> <p>2. วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทาง การเมือง การปกครองที่มีผล กระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน</p>	<p>*กระบวนการในการตรากฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้มีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย - ขั้นตอนการตรากฎหมาย - การมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการตรากฎหมาย <p>* เหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลง สำคัญของระบอบการปกครอง ของไทย</p> <p>* หลักการเลือกข้อมูลข่าวสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของ ครอบครัวสถานศึกษาและสังคมชุมชนท้องถิ่น - ปัญหาสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น <ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม - ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน กฎหมาย -รู้หน้าที่ มีวินัยในตนเอง <ul style="list-style-type: none"> - อนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น - ประชาธิปไตยในโรงเรียน - ระบบการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น <ul style="list-style-type: none"> - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - เลือกรับข่าวสาร - เลือกกรรมการนักเรียน - อ.บ.จ. - อ.บ.ต. - เทศบาลตำบล - เทศบาลเมือง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานที่ ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค
การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของ
เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อ การลงทุนและการออม	*ความหมายและความสำคัญของการลงทุน และการออมต่อระบบเศรษฐกิจ

<p>2. อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ</p> <p>3. เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4.อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค</p>	<ul style="list-style-type: none"> *การบริหารจัดการเงินออม และการลงทุนภาคครัวเรือน * ปัจจัยการลงทุนและการออมคือ อัตราดอกเบี้ย รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น ค่าของเงิน เทคโนโลยี การคาดเดา เกี่ยวกับอนาคต * ปัญหาของการลงทุนและการออมในสังคมไทย * ความหมาย ความสำคัญและหลักการผลิตสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ * สำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น ว่ามีการผลิตอะไรบ้าง ใช้วิธีการผลิตอย่างไร มีปัญหาด้านใดบ้าง * มีการนำเทคโนโลยีอะไรมาใช้ที่มีผลต่อการผลิตสินค้าและบริการ * นำหลักการผลิตมาวิเคราะห์การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม * หลักการเป้าหมายปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง * สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการผลิต สินค้าและบริการในท้องถิ่น * ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอ เพียงในการผลิตสินค้าและบริการใน ท้องถิ่น * การรักษาและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค * กฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง * การดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค * แนวทางการปกป้องสิทธิของผู้บริโภค * ระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ
--	---

ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1.อธิบายระบบเศรษฐกิจ แบบต่าง ๆ</p> <p>2. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็น การพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขัน กันทางเศรษฐกิจในภูมิภาค เอเชีย</p> <p>3.วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลก ที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ</p> <p>4. วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่าง ประเทศส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิตและราคาสินค้า</p>	<p>* หลักการและผลกระทบการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทาง เศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย</p> <p>* การกระจายของทรัพยากรในโลก ที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น น้ำมัน ป่าไม้ ทองคำ ถ่านหิน แร่ เป็นต้น</p> <p>* การแข่งขันทางการค้าในประเทศ และต่างประเทศ</p> <p>-การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต การบริโภคและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพสูงสุด</p> <p>- การซื้อขายและการแลกเปลี่ยน ระบบเศรษฐกิจและปัญหาเศรษฐกิจของท้องถิ่น</p> <p>- การใช้ชีวิตครอบครัวภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>- การเลี้ยงปลา</p> <p>- การทำสวนพืชผักผลไม้</p> <p>- โครงการประดิษฐ์วัสดุในท้องถิ่น</p> <p>- จัดทำบัญชีครัวเรือน</p>

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐานที่ ส 4.1 เข้าใจความหมายความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1.ประเมินความเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ</p>	<p>* วิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ อย่างง่าย ๆ</p>

<p>2.วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริง ของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์</p> <p>3.เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ</p>	<p>เช่น การศึกษาภูมิหลังของผู้นำ หรือ ผู้เกี่ยวข้องสาเหตุ ช่วงระยะเวลาสัญลักษณ์ของหลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นต้น</p> <p>* ตัวอย่างการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเอง หรือหลักฐานสมัยอยุธยา (เชื่อมโยงกับมฐ.ศ 4.3)</p> <p>* ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ในสมัยอยุธยาและ ธนบุรี (เชื่อมโยง มฐ.ศ.๔.๓) เช่น ข้อความบางตอนในพระราชพงศาวดารอยุธยา จดหมายเหตุต่างชาติ</p> <p>* ตัวอย่างการตีความข้อมูลจากหลักฐานที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรี</p> <p>* แยกแยะระหว่างข้อมูลกับความคิดเห็น รวมทั้งความจริงกับข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์</p> <p>* ความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูลและการตีความทางประวัติศาสตร์</p>
---	---

4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึง ความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1.อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย	<p>* ที่ตั้งและสภาพภูมิศาสตร์และภูมิภาคต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย ยกเว้น เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีผลต่อการ พัฒนาการ โดยสังเขป</p> <p>* พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง</p>

<p>2. รวบรวมความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณใน ภูมิภาคเอเชีย</p>	<p>ของภูมิภาคเอเชีย(ยกเว้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)</p> <ul style="list-style-type: none"> * ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่ง อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย เช่น แหล่งมรดกโลกในประเทศต่าง ๆ ใน ภูมิภาคเอเชีย * อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน * ประวัติความเป็นมาของอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดอุทัยธานี
--	---

ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทยวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจ และดำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1.วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและชนบุรีในด้านต่าง ๆ</p> <p>2.วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา</p>	<ul style="list-style-type: none"> * สถาปนาอาณาจักรอยุธยา * ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา * พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาในด้านการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ * การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 1 และการกู้เอกราช * ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย สมัยอยุธยา เช่น การควบคุมกำลังคนและศิลปวัฒนธรรม * การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 การกู้เอกราช และการสถาปนา อาณาจักรธนบุรี - บุคคลสำคัญของ อุทัยธานี สมัยอยุธยา และธนบุรี --อำเภอต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญใน สมัยอยุธยา

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐานที่ ส5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุปและใช้ข้อมูลภูมิ-สารสนเทศ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูล เกี่ยวกับลักษณะ	1. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูล เกี่ยวกับลักษณะ

<p>ทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา</p> <p>2.วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา</p>	<p>ทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา</p> <p>2วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา</p>
---	--

ส.5.2เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อม ทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1. วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่</p> <p>๑. ทางสังคมอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา</p> <p>2. ระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและแอฟริกา</p> <p>3. สำรวจ อภิปรายประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและแอฟริกา</p> <p>4. วิเคราะห์เหตุและผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและแอฟริกา</p>	<p>* การเปลี่ยนแปลง ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปยุโรปและแอฟริกา</p> <p>* การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในทวีปยุโรปและแอฟริกา</p> <p>* ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและแอฟริกา</p> <p>* ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและแอฟริกาต่อประเทศไทย</p> <p>- ปัญหา สาเหตุ และผลกระทบจากการพัฒนาชนบทและแนวโน้มวิกฤติการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น</p> <p>- ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>- ภาวะมลพิษต่าง ๆ</p> <p>- ประเพณีวัฒนธรรมในด้านอาหารในท้องถิ่น</p>

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานที่ ส 1.1 รู้เข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสดาหลักธรรมของพระพุทธศาสนา

หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้องยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ
สุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1.อธิบายการเผยแผ่พระพุทธ-ศาสนาหรือ	- การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศ

<p>ศาสนาที่ตนนับถือผู้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก</p> <p>2.วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรมและความสงบสุขแก่โลก</p> <p>3.อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน</p> <p>4.วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสตร์ศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>5. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด</p> <p>6.อธิบายสังฆคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>7.เห็นคุณค่าและวิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการพัฒนาตนเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานและการมีครอบครัว</p>	<p>ต่าง ๆ ทั่วโลกและการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเหล่านั้นในปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรมและความสงบสุขให้แก่โลก - สัมมนาพระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ที่สอดคล้องกับหลักธรรมในสาระการเรียนรู้ ข้อ ๖) - ศึกษาพระพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ปางมารวิชัย - ปางปฐมเทศนา - ปางลีลา - ปางประจำวันเกิด - สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติ <ul style="list-style-type: none"> - ปฐมเทศนา - โอวาทปาฏิโมกข์ <p>* พุทธสาวก พุทธสาวิกา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระอัญญาโกณฑัญญะ - พระมหาปชาบดีเถรี - พระเจ้าปเสนทิศ โภทศ <p>*ชาดก</p> <ul style="list-style-type: none"> - นันทวิสาขชาดก - สุวัณณหังสชาดก <p>*ศาสนิกชนตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - หม่อมเจ้าหญิงพูนพิสมัย ดิสกุล - ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ <p>* พระรัตนตรัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สังฆคุณ 9 <p>* อริยสัจ 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) - ชั้น 5 - ไตรลักษณ์
--	--

8.เห็นคุณค่าการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบอริยสัจและวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัยหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

9.สวดมนต์แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

10.วิเคราะห์ความแตกต่างและยอมรับวิธีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนในศาสนาอื่นๆ

- สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)
- หลักกรรม
- วัฏฏะ 3
- ปปัญจธรรม 3 (ตัณหา มานะ ทิฏฐิ)
- นิโรจน์ (ธรรมที่ควรบรรลู่)
- อตถะ 3
- มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)
- มรรคมืองค์ 8
- ปัญญา 3
- สัมปยุตธรรม 7
- บุญกิริยาวัตถุ 10
- อุบาสกกรรม 7
- มงคล 38
- มีศีลปวิทยา
- พบสมณะ
- ฟังธรรมตามกาล
- สนทนาธรรมตามกาล

* พุทธศาสนสุภาษิต

- อตฺต หเว ชิตํ เสยฺโย
ชนะตนนั้นแลดีกว่า
- ฆมฺมจาริ สุขํ เสติ
ผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุข
- ปมาโท มจฺจุโน ปทํ
ความประมาทเป็นทางแห่ง
ความตาย
- สุตฺตฺสฺสํ ลกฺเขตฺตํ ปญฺญํ
ผู้ฟัง ได้ยินยอม ได้ปัญญา
- เรืองนํารูจจากพระไตรปิฎก พุทธ
ปนิธาน 4 ในมหาปรินิพพานสูตร
- การปฏิบัติตนตามหลักธรรม (ตามสาระการ
เรียนรู้ ข้อ6)
- พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิด แบบโยนิโสมน-
สิการ2 วิธี คือ คิดแบบอริยสัจ และวิธีคิดแบบ

	<p>สืบสาวเหตุปัจจัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สวคมนต์แปล และแผ่เมตตา - รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา - ฝึกบริหารจัดการและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ - นำวิธีการบริหารจัดการและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน - วิธีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนศาสนาอื่น ๆ * มีจิตสำนึกคำนึงที่คำนึงถึงเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี - นำหลักธรรมของพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชุมชนท้องถิ่น * ทำบุญ ๘ วัดระหว่างพรรษาและพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ * ฟังเทศน์มหาชาติ * เรียนรู้สู่การปฏิบัติที่วัดในชุมชนท้องถิ่น * ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฐานเบื้องต้น ณ วัดอัมพวันจ.สิงห์บุรี
--	---

ส1.2 เข้าใจตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1.วิเคราะห์หน้าที่และบทบาทของสาวกและปฏิบัติตนต่อสาวกตามที่กำหนดได้ถูกต้อง</p> <p>2.ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - หน้าที่ของพระภิกษุในการปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัย และจริยวัตรอย่างเหมาะสม - การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุในงานศาสนพิธีที่บ้าน การสนทนา การแต่งกายมรรยาท การพูดกับพระภิกษุตามฐานะ - การเป็นศิษย์ที่ดี ตามหลักทศเบื้องต้น ขวาในทศ 6 ของพระพุทธศาสนา

<p>ตามที่กำหนด</p> <p>3.ปฏิบัติหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี</p> <p>4.ปฏิบัติตนในศาสนพิธีพิธีกรรม ได้ถูกต้อง</p> <p>5.อธิบายประวัติวันสำคัญทาง ศาสนาตามที่กำหนดและปฏิบัติตน ได้ถูกต้อง</p> <p>6.แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือ แสดงตนเป็นศาสนิกชนของ ศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>7.นำเสนอแนวทางในการธำรง รักษาศาสนาที่ตนนับถือ</p>	<p>-การปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธตามพุทธ ปณิธาน 4 ในมหาปรินิพพานสูตร</p> <p>- การปฏิบัติตนในศาสนพิธี</p> <ul style="list-style-type: none"> - พิธีทำบุญ งานมงคล งานอวมงคล - การนิมนต์พระภิกษุ การเตรียมที่ตั้ง พระพุทธรูปและเครื่องบูชา การวาง- ค้ายสายสิญจน์ การปลุกเสกอาสนะ - การเตรียมเครื่องรับรองการจุดธูป เทียน <p>- ข้อปฏิบัติในวันเสด็จพระ การถวาย ข้าวพระพุทธรูป ถวายไทยธรรม การกรวดน้ำ</p> <p>* ประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ในประเทศไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - วันวิสาขบูชา (วันสำคัญสากล) - วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ <p>* หลักปฏิบัติตน:การฟังพระธรรมเทศนา การแต่งกายในการประกอบศาสนพิธีที่วัด การงดเว้นอบายมุข</p> <p>* การประพฤติปฏิบัติในวันธรรม และเทศกาลสำคัญ</p> <p>* การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นเตรียมการ - ขึ้นพิธีการ <p>- การศึกษาเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบ ของพระพุทธศาสนา นำไปปฏิบัติ และเผยแพร่ตามโอกาส</p> <p>- การศึกษาการรวมตัวขององค์กร ชาวพุทธ</p> <p>- พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะระหว่างพรรษา วัดในเขตเทศบาล</p>
---	---

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
มาตรฐานที่ ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงามและ
ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทยดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1.อธิบายความแตกต่างของการกระทำความผิด ระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่ง	* ลักษณะการกระทำผิดทาง อาญาและโทษ

<p>2.มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชน</p> <p>3. อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม</p> <p>4. วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในประเทศและเสนอแนวคิดในการลดความขัดแย้ง</p> <p>5.เสนอแนวคิดในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในประเทศและสังคมโลก</p>	<ul style="list-style-type: none"> * ลักษณะการกระทำความผิดทางแพ่งและโทษ * ตัวอย่างการกระทำความผิดทางอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน * ตัวอย่างการทำความผิดทางแพ่ง เช่น การทำผิดสัญญา การทำละเมิด * ความหมายและความสำคัญของสิทธิมนุษยชน * การมีส่วนร่วมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตามวาระและโอกาสที่เหมาะสม * ความสำคัญของวัฒนธรรมไทย * ภูมิปัญญาไทยที่เหมาะสม * การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทยที่เหมาะสม * การเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม * ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจสังคม ความเชื่อ * สาเหตุปัญหาทางสังคม เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการทุจริต ปัญหาอาชญากรรม ฯลฯ * แนวทางการร่วมมือในการลดความขัดแย้งและกาสร้าง ความสมานฉันท์ * ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำรงชีวิตให้มีความสุขเช่นการอยู่ร่วมกันอย่างมีขนัฒนธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าในตนเอง รู้จักมองโลกในแง่ดี สร้างทักษะทางอารมณ์ รู้จักบริ โภคด้วยปัญญา เลือกรับ-ปฏิเสธ ข่าวนและวัสดุต่าง ๆ ปรับปรุงตนเองและสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นอยู่เสมอ * การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของครอบครัว สถานศึกษาและสังคมชุมชนท้องถิ่น * ประเพณีวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> * ศิลปะการแสดงและการละเล่นพื้นบ้าน * ปัญหาสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น * การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม * ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนกฎหมาย * ฐานันท์ มีวินัยในตนเอง * อนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น * แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น
--	--

ส.2.2 เข้าใจระบบการปกครองในปัจจุบันยึดมั่นศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1. อธิบายระบอบการปกครองแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> * ระบอบการปกครองแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน เช่น การปกครองแบบเผด็จการ การปกครองแบบประชาธิปไตย
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบระบอบ การปกครองของไทยกับประเทศอื่น ๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> * ความแตกต่างความคล้ายคลึง ของการปกครองของไทย กับประเทศอื่น ๆ ที่มีการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย
3 วิเคราะห์รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ในมาตราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ	<ul style="list-style-type: none"> * บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ * อำนาจหน้าที่ของรัฐบาล * บทบาทสำคัญของรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน * ความจำเป็นในการมีรัฐบาลตามระบอบประชาธิปไตย * ประเด็นปัญหาและผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย
4.วิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย และเสนอแนวทางแก้ไข	<ul style="list-style-type: none"> * ประเด็นปัญหาและผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย * แนวทางการแก้ไขปัญหา - การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของครอบครัวสถานศึกษาและสังคมชุมชนท้องถิ่น

	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น - การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม - ประชาธิปไตยในโรงเรียน - ระบบการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - เลือมห้วหน้าห้อง - เลือกรรณการนักเรียน - อบจ. - อบต. - เทศบาลตำบล - เทศบาลเมือง
--	---

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานที่ ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1.อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ	*ความหมายและประเภทของตลาด

2. มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา
ท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด
เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

*ความหมายและตัวอย่างของอุปสงค์
อุปทาน
*ความหมายและความสำคัญของ
กลไกราคาและการกำหนดราคาใน
ระบบเศรษฐกิจ
*หลักการปรับและเปลี่ยนแปลงราคา
สินค้าและบริการ
* สํารวจสภาพปัจจุบันปัญหาท้องถิ่น
ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและ สิ่งแวดล้อม
*วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น โดยใช้ ปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง
*แนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่น
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
*แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง กับการพัฒนา
ในระดับต่าง ๆ
*หลักการสำคัญของระบบสหกรณ์
*ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด เศรษฐกิจ
พอเพียงกับหลักการและระบบ ของสหกรณ์เพื่อ
ประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน
-การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต
การบริโภคและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง
จำกัด
ในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
- การซื้อขายและการแลกเปลี่ยน ระบบ
เศรษฐกิจและปัญหาเศรษฐกิจของท้องถิ่น
- การใช้ชีวิตครอบครัวภายใต้หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง
- การเลี้ยงสัตว์
- การทำสวนพืชผักผลไม้
- โครงการแปรรูปผลผลิต
เพื่อการจำหน่าย
- จัดทำบัญชีครัวเรือน
- เก็บออมโดยฝากธนาคาร
โรงเรียน

--	--

ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1. อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ</p> <p>2. แสดงความคิดเห็นต่อนโยบาย และกิจกรรมทางเศรษฐกิจของ รัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ</p> <p>3. อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ</p> <p>4. อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อเงินฝืด</p> <p>5. วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงาน และแนวทางแก้ปัญหา</p> <p>6. วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันการค้าในการค้าระหว่างประเทศ</p>	<p>*บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการ พัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ</p> <p>*บทบาทและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล เช่นการผลิตสินค้าและบริการ สาธารณะที่เอกชนไม่ดำเนิน</p> <p>- บทบาทการเก็บภาษีเพื่อพัฒนา ประเทศของ รัฐบาลในระดับต่าง ๆ</p> <p>- บทบาทการแทรกแซงราคาและ การควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่าย และการจัดสรรในทางเศรษฐกิจ</p> <p>*บทบาทอื่นของรัฐบาลในระบบ เศรษฐกิจในสังคมไทย</p> <p>*นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ของ รัฐบาล</p> <p>* บทบาทความสำคัญและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ</p> <p>* ลักษณะของการรวมกลุ่มทาง เศรษฐกิจ</p> <p>* กลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ</p> <p>*ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อเงินฝืด ความหมายสาเหตุและแนวทาง แก้ไขภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด</p> <p>*สภาพและสาเหตุปัญหาการว่างงาน</p> <p>*ผลกระทบจากปัญหาการว่างงาน</p> <p>*แนวทางการแก้ไขปัญหาการว่างงาน</p> <p>* การค้าการลงทุนระหว่างประเทศ</p> <p>* สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ</p>

--	--

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐานที่ 4.1 เข้าใจความหมายความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
๑. วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์ สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้ อย่างมีเหตุมีผลตาม	* ขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์ สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

<p>วิถีทางทาง ประวัติศาสตร์</p> <p>๒. ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่น่าสนใจ</p>	<p>ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นตนเอง</p> <p>*วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์</p> <p>* นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัวและท้องถิ่นของตน</p> <p>- ประวัตินุคคลสำคัญ ในท้องถิ่นอุทัยธานี</p> <p>- พัฒนาการของกลุ่มชน ดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ใน จังหวัดอุทัยธานี</p> <p>- เหตุการณ์สำคัญที่ส่ง ผลกระทบต่อการค้ารง ชีวิตของคนในท้องถิ่น</p>
---	--

๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึง ความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ของ ภูมิภาคต่าง ๆ ในโลกโดยสังเขป</p> <p>๒.วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลง ที่นำไปสู่ความร่วมมือ และความ ขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ตลอดจนความพยายามในการ ขจัดปัญหาความขัดแย้ง</p>	<p>* ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของ ภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก (ยกเว้นเอเชีย) ที่มีผลต่อพัฒนาการ โดยสังเขป</p> <p>* พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ของภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก (ยกเว้นเอเชีย) โดยสังเขป</p> <p>* อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตก ที่มีผลต่อ พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง ของสังคมโลก</p> <p>* ความร่วมมือและความขัดแย้ง ใน คริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ เช่น สงคราม โลกครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒ สงครามเย็น องค์การความร่วมมือ ระหว่างประเทศ</p>

๕.๑ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทยวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจ และ
ดำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>๑. วิเคราะห์พัฒนาการของไทย สมัย</p>	<p>* การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็น ราชธานี</p>

<p>รัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ</p> <p>๒.วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรือง ของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์</p> <p>๓.วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ไทยสมัยรัตนโกสินทร์และ อิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย</p> <p>๔.วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย</p>	<p>ของไทย</p> <p>* ปัจจัยส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์</p> <p>* บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยใน ราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ</p> <p>* พัฒนาการของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ด้านการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศตามช่วงสมัยต่าง ๆ</p> <p>* เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทย เช่น การทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ในสมัยรัชกาลที่ ๔ การปฏิรูปประเทศในสมัย รัชกาลที่ ๕ การเข้าร่วมสงครามโลก ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ โดยวิเคราะห์ เหตุปัจจัย และผลของเหตุการณ์ต่าง ๆ</p> <p>* ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์</p> <p>* บทบาทของไทยตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบัน</p> <p>วิถีชีวิตความเป็น เอกักษณ์ของคนอุทัยธานี</p>
---	---

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐานที่ ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุปและใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
๑. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และ	* เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดง ลักษณะทางกายภาพ และสังคมของ

<p>นำเสนอข้อมูล เกี่ยวกับลักษณะ ทางกายภาพและสังคม ของทวีปอเมริกาเหนือ และ อเมริกาใต้ ๒.วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะทางกายภาพและสังคม ของทวีปอเมริกาเหนือและ อเมริกาใต้</p>	<p>ทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ * ลักษณะทางกายภาพและสังคมของ ทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้</p>
---	---

๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อม ทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มี
จิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>๑.วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ ทางสังคม อันเป็นผลมาจาก การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ และทางสังคมของทวีปอเมริกา เหนือและอเมริกาใต้ ๒.ระบุแนวทางการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ในทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้ ๓. สืบสาวอภิปรายประเด็น ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้ที่ส่งผลต่อ ประเทศไทย ๔. วิเคราะห์เหตุและผลกระทบ ต่อเนื่องจากการเปลี่ยนแปลง ของสิ่งแวดล้อมในทวีป อเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ที่ส่งผล กระทบต่อประเทศไทย</p>	<p>* การเปลี่ยนแปลงประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ * ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ * ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ในทวีปอเมริกาเหนือกับอเมริกาใต้ * ผลกระทบต่อเนื่องของสิ่งแวดล้อม ในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ - ภูมิปัญญาท้องถิ่น - ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญา ท้องถิ่นกับการจัดการและการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - แพทย์แผนโบราณและสมุนไพรไทย วัฒนธรรม หญิงนาง - ประเพณีเทโว/ตักบาตรทางน้ำ - สำนึกคว-หวน</p>

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

สาระ1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 120 ชั่วโมง

มาตรฐานที่ ส 1.1 รู้เข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสดาหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้องยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
1.วิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้าหรือสังคมสมัย	*ลักษณะของสังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า

<p>ของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>2. วิเคราะห์พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>3. วิเคราะห์พุทธประวัติด้านการบริหารและการธำรงรักษาศาสนา หรือ วิเคราะห์ประวัติศาสตร์ศาสนาที่ตนนับถือตามที่ตนกำหนด</p> <p>4. วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลาง ในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>5. วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธา และปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด</p> <p>6. วิเคราะห์ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>7. วิเคราะห์หลักการของพระพุทธศาสนา กับหลักวิทยาศาสตร์ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด</p> <p>8. วิเคราะห์การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเองและการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา หรือ แนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>9. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่าเป็นศาสตร์แห่งการศึกษาซึ่งเน้นความสำคัญของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>10 วิเคราะห์พระพุทธศาสนาในการฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคมและ โลก หรือแนวของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>11. วิเคราะห์พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาประเทศแบบ</p>	<p>*พระพุทธเจ้าในฐานะที่เป็นมนุษย์ ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุด (การจรัสรู้)</p> <p>*การก่อตั้งพระพุทธศาสนา วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามแนวพุทธจริยา</p> <p>*พุทธประวัติด้านการบริหารและการธำรงรักษาพระพุทธศาสนา</p> <p>* พระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง</p> <p>* พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาศรัทธา และปัญญาที่ถูกต้อง</p> <p>* ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา</p> <p>* หลักของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์</p> <p>*การคิดตามนัยแห่งพระพุทธศาสนาและการคิดแบบวิทยาศาสตร์</p> <p>*พระพุทธศาสนาเน้นการฝึกหัดอบรมตน การพึ่งตนเองและการมุ่งอิสรภาพ</p> <p>* พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่งการศึกษา</p> <p>* พระพุทธศาสนาเน้นความสำคัญของปัจจัย และ วิธีการแก้ปัญหา</p> <p>* พระพุทธศาสนาฝึกตนไม่ให้ประมาท</p> <p>* พระพุทธศาสนา มุ่งประโยชน์สุขและสันติภาพแก่บุคคลสังคมและ โลก</p> <p>*พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาแบบยั่งยืน</p>
--	--

<p>ยั่งยืน หรือแนวคิดทางศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>12. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพหรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด</p> <p>13. วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ</p>	<p>*ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการศึกษาที่สมบูรณ์</p> <p>*ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการเมือง</p> <p>* ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับสันติภาพ</p> <p>* พระรัตนตรัย</p> <p>* วิเคราะห์ความหมายและคุณค่าของ พุทธะ ธรรมะ สังฆะ</p> <p>*อริยสัจ 4</p> <p> ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้)</p> <p> ขั้น 5</p> <p> นามรูป</p> <p> โลกธรรม 8</p> <p> จิต , เจตสิก</p> <p> สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)</p> <p> หลักกรรม</p> <p> นิยาม</p> <p> กรรมนิยาม (กรรม 12)</p> <p> ธรรมนิยาม(ปฏิบัติสมุปปบาท)</p> <p> วิตก</p> <p> มิจฉาวนิชชา 5</p> <p> นิวรรณ์ 5</p> <p> อุปาทาน 4</p> <p> นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ)</p> <p> ภavana 5</p> <p> วิมุตติ 5</p> <p> นิพพาน</p> <p> มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)</p> <p> พระสัทธรรม 3</p> <p> ปัญญาวุฒิธรรม 4</p> <p> พละ 5</p> <p> อุปาสิกธรรม 5</p> <p> ปริหานิยธรรม 7</p>
---	---

ปาปฉักรรรม 3

ทิวฐักรรรมมิกักรรรมสังวักรรรมฉักรรรม 4

โกกรรรมอกรรรมทิว 5

อรกรรรมทิว 5

อรกรรรมทิว 3

สารกรรรมฉักรรรม 6

ทศกรรรมทิว 10

วกรรรมทิว 9

มกรรรม 38

-สงกรรรมทิว

-สงกรรรมทิว

- สัน โกรรรม

-กรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิว

-กรรรมทิวกรรรมทิว

-กรรรมทิวกรรรมทิว

-กรรรมทิว

-กรรรมทิวกรรรมทิว

-กรรรมทิวกรรรมทิว

-กรรรมทิว

-กรรรมทิว

*กรรรมทิวกรรรมทิว

กรรรมทิว กรรรมทิว กรรรมทิว

กรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิว

กรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิว

กรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิว

กรรรมทิว กรรรมทิวกรรรมทิว

กรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิว

กรรรมทิว กรรรมทิวกรรรมทิว

กรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิว

*กรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิว

กรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิว

กรรรมทิวกรรรมทิว

กรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิว

กรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิวกรรรมทิว

14 วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิต
จากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชน
ตัวอย่าง ตามที่กำหนด

ความสำเร็จ
สนุคฤๅษี ปรมัธน์
ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง
อโณทธานิ ทุกข์ โลก
การเป็นหนี้เป็นทุกข์ในโลก
ราชา มุขิ มนุสสานิ
พระราชเป็นประมุขของประชาชน
สติ โลกสุมิ ชาคโร
สติเป็นเครื่องต้นในโลก
นตฺถิ สนฺติปริ สุขํ
สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบสุขไม่มี
นิพพานํ ปรมํ สุขํ
นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง
*พุทธสาวก พุทธสาวิก
พระอัสสชิ
พระกัศยาโคตรมณีเถรี
พระนางมัลลิกา
หมอชีวก ภูมารกัจ
พระองคุลิมาล
พระธัมมทินนาเถรี
จิตตคหบดี
พระอานนท
พระปฎาจาราเถรี
จูฬสุภัททา
สุมนมาลาการ
*ชาดก
เวสสันดรชาดก
มโหสถชาดก
มหาชนกชาดก
*ชาวพุทธตัวอย่าง
พระนาคเสน – พระยามิลินท์
สมเด็จพระวันรัต (เฮง เขมจารี)
พระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต
สุชีพ ปุญญานุภาพ

<p>15. วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนา พระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือและการเผยแพร่</p> <p>16. เชื่อมันต่อผลของการทำความดี ความชั่ว สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่ต้องเผชิญและตัดสินใจเลือกดำเนินการหรือปฏิบัติตนได้อย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักธรรม จริยธรรม และกำหนดเป้าหมาย บทบาทการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและอยู่ร่วมกันเป็นชาติอย่างสมานฉันท์</p> <p>17. อธิบายประวัติศาสดาของศาสนาอื่น ๆ โดยสังเขป</p> <p>18. ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของค่านิยม จริยธรรมที่เป็นตัวกำหนดความเชื่อและพฤติกรรมที่แตกต่างกันของศาสนิกชนศาสนาต่าง ๆ เพื่อจัดความขัดแย้งและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข</p> <p>19 เห็นคุณค่า เชื่อมันและมุ่งมั่นพัฒนาชีวิตด้วยการพัฒนาจิตและพัฒนารเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการหรือการบริหารจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ</p>	<p>สมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) พระหม่มมงคลาจารย์ (ปัญญานันท์ภิกขุ) ดร.เอี่ยมเบตการ์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระโพธิญาณเถร (ชา สุภทฺโท) พระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตฺโต) อนาคริทธิธรรมปาละ</p> <p>*วิธีการศึกษาและค้นคว้าพระไตรปิฎกและคัมภีร์ศาสนาอื่น ๆ การสังคายนาแปลการแปลพระไตรปิฎก</p> <p>* ความสำคัญและคุณค่าของพระไตรปิฎก</p> <p>*ตัวอย่างที่เกิดจากการทำความดีความชั่ว โยนิโสมนสิการด้วยวิธีคิดแบบอริยสัง</p> <p>หลักธรรมตามสาระการเรียนรู้ข้อ 13</p> <p>ประวัติพระพุทธเจ้า มุฮัมมัด พระเยซู</p> <p>คุณค่าและความสำคัญของค่านิยมและจริยธรรม การขจัดความขัดแย้งเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข</p> <p>พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบ โยนิโสมนสิการ 10 วิธี (เน้น วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบแบบสามัญญลักษณะ แบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบันและแบบวิภังชวาท</p> <ol style="list-style-type: none"> 1)วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย 2)วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ 3)วิธีคิดแบบสามัญญลักษณะ 4)วิธีคิดแบบอริยสัง
--	---

<p>20. สวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ</p>	<p>5) วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ 6) วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ 7) วิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก 8) วิธีคิดแบบอุบาย ปลุกเร้าคุณธรรม 9) วิธีคิดแบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบัน 10) วิธีคิดแบบวิกัชชาวาท</p> <p>สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา</p> <p>*ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน</p> <p>*นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้คุณภาพชีวิตและสังคม</p>
<p>21. วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่นๆ และชักชวนส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำความดีกันดี</p>	<p>หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข</p> <p>*หลักธรรมในพระพุทธศาสนา เช่น สาราณียธรรม ๖ อธิปไตย ๓ มิจฉาณิชา ๕ อริยวัฑฒิ ๕ โภคอาทิยะ ๕</p> <p>*คริสต์ศาสนา ได้แก่ บัญญัติ ๑๐ ประการ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)</p> <p>*ศาสนาอิสลาม ได้แก่ หลักจริยธรรม (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)</p>
<p>23. เสนอแนวทางการจัดกิจกรรม ความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p>	<p>สภาพปัญหาในชุมชน และสังคม</p>

สาระ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 120 ชั่วโมง
มาตรฐานที่ ส 1.2 เข้าใจตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา
<p>1. ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสาวก สมาชิกในครอบครัวและคนรอบข้าง</p>	<p>* ปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดีต่อพระภิกษุ</p> <p>- การเข้าใจในกิจของพระภิกษุ เช่น การศึกษา การปฏิบัติธรรม และการเป็นนักบวชที่ดี</p> <p>- คุณสมบัติทายกและปฏิคาหก</p> <p>- หน้าที่และบทบาทของพระภิกษุในฐานะพระ</p>

2. ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธี พิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ

นักเทศน์ พระธรรมทูต พระธรรมจาริก พระวิทยากร
พระวิปัสสนาจารย์ และพระนักพัฒนา

- การปกป้องคุ้มครองพระพุทธศาสนา ของพุทธบริษัทในสังคมไทย
- การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุ ทางกาย วาจา และใจ ที่ประกอบไปด้วยเมตตา

การปฏิสันถารที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ ในโอกาสต่าง ๆ

- * ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและสังคม
- การรักษาศีล 8
- การเข้าร่วมกิจกรรมและเป็นสมาชิกขององค์กรชาวพุทธ
- การเป็นชาวพุทธที่ดีตามหลักทศเบื้องต้น ในทศ 6
- การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในฐานะผู้ปกครองและผู้อยู่ในการปกครอง ตามหลักทศเบื้องล่างในทศ 6
- การปฏิสันถารตามหลักปฏิสันถาร 2
- หน้าที่และบทบาทของอุบาสก อุบาสิกาที่มีต่อสังคมไทยในปัจจุบัน
- การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ตามหลักทศเบื้องล่างในทศ 6
- การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และ โลก

*ประเภทของศาสนพิธี

- ศาสนพิธีเนื่องด้วยพุทธบัญญัติ เช่น พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ พิธีเวียนเทียน ถวายสังฆทาน ถวายผ้าอาบน้ำฝนพิธีทอดกฐิน พิธีปวารณา เป็นต้น
- ศาสนพิธีที่นำพระพุทธศาสนาเข้าไปเกี่ยวเนื่อง เช่น กาทำนุญเลี้ยงพระในโอกาสต่าง ๆ

- * ความหมาย ความสำคัญ คติธรรม ในพิธีกรรมบถ สวดมนต์ของนักเรียน งานพิธีคุณค่าและประโยชน์ของการบรรพชาอุปสมบท
- * บุญพิธี ทานพิธี กุศลพิธี

<p>3. แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>4. วิเคราะห์หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และเทศกาลที่สำคัญ ของศาสนาที่ตนนับถือและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง</p> <p>5. สัมมนาและเสนอแนะแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ อันส่งผลถึงการพัฒนาตน พัฒนาชาติและโลก</p>	<p>* คุณค่าและประโยชน์ของศาสนพิธี</p> <p>* การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้นเตรียมการ - ชั้นพิธีการ <p>*หลักธรรม/คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญและเทศกาลที่สำคัญในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น</p> <p>*การปกป้องคุ้มครองธำรงรักษาพระพุทธศาสนาของพุทธบริษัทในสังคมไทย</p> <p>*การปลูกจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในสังคมพุทธ</p>
---	--

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง

มาตรฐานที่ ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทยดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองครอบครัว ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> * กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว * กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรม สัญญา เช่น

<p>ประเทศไทยและสังคมโลก</p> <p>2. วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงไปทางสังคม</p> <p>3. ประพฤติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศไทยและสังคมโลก</p> <p>4. ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและเสนอแนะทางพัฒนา</p> <p>5. วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล</p>	<p>ซื้อขาย ขายฝาก เช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ กู้ยืมเงิน จำนำ จำนอง</p> <p>* กฎหมายอาญาเช่นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย</p> <p>* กฎหมายอื่นที่สำคัญ เช่น รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับราชการ ทหาร กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค</p> <p>* ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ</p> <p>* โครงสร้างทางสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดระเบียบทางสังคม - สถาบันทางสังคม <p>* การขัดเกลาทางสังคม</p> <p>* การเปลี่ยนแปลงทางสังคม</p> <p>* การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาทางสังคม</p> <p>* คุณลักษณะพลเมืองดีของประเทศไทยและสังคมโลกเช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เคารพกฎหมาย และกติกาสังคม - เคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและบุคคลอื่น - มีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น - มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชน <p>ประเทศไทยและสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมกิจกรรมการเมืองการปกครอง - มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง <p>สิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีคุณธรรมจริย ouse เป็นตัวกำหนดความคิด <p>* ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและหลักการของสิทธิมนุษยชน</p> <p>* บทบาทองค์กรระหว่างประเทศ ในเวทีโลกที่มีผลต่อประเทศไทย</p>
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> * สาระสำคัญของปฏิญญาสากลว่า ด้วยสิทธิมนุษยชน * บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน * ปัญหาสิทธิมนุษยชนในประเทศและแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนา * ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรม * ลักษณะและความสำคัญของวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ * การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย * ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล * แนวทางอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่คืบงาม * วิธีการรับวัฒนธรรมสากล -การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของครอบครัวสถานศึกษาและสังคมชุมชนท้องถิ่น -ประเพณีวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น - ศิลปะการแสดงและการละเล่นพื้นบ้าน - ปัญหาสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น - การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม - ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน กฎหมาย -รู้หน้าที่ มีวินัยในตนเอง - อนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น - แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น * ที่สำคัญที่เกิดขึ้นภายในประเทศ
--	---

ส 2.2 เข้าใจระบบการปกครองในปัจจุบันยึดมั่นศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1.วิเคราะห์ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข	<p>ปัญหาการเมืองที่สำคัญที่เกิดขึ้นภายในประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> * สถานการณ์การเมืองการปกครองของ

<p>2.เสนอแนวทาง ทางการเมือง การปกครอง ที่นำไปสู่ความเข้าใจและการประสาน ประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ</p> <p>3. วิเคราะห์ความสำคัญและความจำเป็น ที่ต้อง ชำรงรักษาไว้ ซึ่งการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข</p> <p>4. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ</p>	<p>สังคมไทยและสังคมโลกและ การประสาน ประโยชน์ร่วมกัน</p> <p>* อิทธิพลของระบบการเมืองการปกครอง ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต</p> <p>* การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่าง ประเทศ เช่น การสร้างความ สัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ</p> <p>* การเปลี่ยนแปลงเพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริม ด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม</p> <p>* การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p> <ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบของรัฐ - ฐานะและพระราชอำนาจของ พระมหากษัตริย์ <p>* การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น การตรวจสอบ โดยองค์กรอิสระ การตรวจสอบ โดย ประชาชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาธิปไตยใน โรงเรียน - ระบบการเมือง การปกครองในระดับ ท้องถิ่น - องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น <ul style="list-style-type: none"> - เลือกว่าหน้าห้อง -เลือกกรรมการนักเรียน - อบจ. - อบต. - เทศบาลตำบล - เทศบาลเมืองฯ
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - เทศบาลนคร - วุฒิสภา - สภาผู้แทนราษฎร
--	--

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานที่ ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
1.อธิบายการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ	*ระบบเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบันผลดีและผลเสียของระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ

<p>2.ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ</p> <p>3. ตระหนักถึงความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ</p> <p>4. วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข</p>	<p>*ตลาดและประเภทของตลาด ข้อดีและข้อเสียของตลาดประเภทต่าง ๆ</p> <p>*การกำหนดราคาตามอุปสงค์และอุปทาน การกำหนดราคาในเชิงกลยุทธ์ที่มีมาในสังคมไทย</p> <p>* การกำหนดค่าจ้าง กฎหมายที่เกี่ยวข้องและอัตราค่าจ้างแรงงานในสังคมไทย</p> <p>*บทบาทของรัฐในการแทรกแซงราคาและการควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่ายและจัดสรรในทางเศรษฐกิจ</p> <p>* การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของตนเอง และครอบครัว</p> <p>*การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตรอุตสาหกรรม การค้าและบริการ</p> <p>*ปัญหาการพัฒนาประเทศที่ผ่านมาโดยการศึกษาวิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ผ่านมา</p> <p>*การพัฒนาประเทศที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับปัจจุบัน</p> <p>*วิวัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทย</p> <p>*ความหมายความสำคัญและหลักการของระบบสหกรณ์</p> <p>*ความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนและประเทศ</p>
---	--

สาระ 3 เศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 40 ชั่วโมง

ส.3.2 เข้าใจระบบและสถาบัน

ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
<p>1.อธิบายบทบาทของรัฐบาลด้านนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ</p>	<p>*บทบาทนโยบายการเงินการคลังของรัฐบาลในด้าน</p> <p>- การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ</p>

2. วิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย

3. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของการร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ

- การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
- การรักษาดุลการค้าระหว่างประเทศ
- การแทรกแซงราคาและการควบคุมราคา
- * รายรับและรายจ่ายของรัฐบาลที่มีผลต่องบประมาณ หนี้สาธารณะ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตของประชาชน
- นโยบายการเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ และการใช้จ่ายของรัฐ
- แนวทางแก้ปัญหาการว่างงาน
- * ความหมาย สาเหตุและผลกระทบที่เกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจ เช่นเงินเฟ้อ เงินฝืด
- * ตัวชี้วัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเช่น GDP , GNP รายได้เฉลี่ยส่วนบุคคล
- * แนวทางการแก้ปัญหาของนโยบายการเงินการคลัง
- * วิวัฒนาการของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ของไทย
- * ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศ
- * ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศที่มีต่อภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าและบริการ
- * การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ
- * บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในเวทีการเงินโลกที่มีผลกับประเทศไทย
- * แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ
- * บทบาทขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เช่น WTO , NAFTA, EU , IMF , ADB , OPEC , FIA ,APEC ในระดับต่าง ๆ เขตสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ
- * ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพึ่งพา การแข่งขัน การขัดแย้ง และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

	<p>*ตัวอย่างเหตุการณ์ที่นำไปสู่การพึ่งพาทางเศรษฐกิจ</p> <p>*ผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ</p> <p>*ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพึ่งพา การแข่งขัน การขัดแย้ง และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ วิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ</p>
--	---

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

สาระ4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐานที่ ส 4.1 เข้าใจความหมายความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
1.ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลง	*เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏทางหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยและ

<p>ของมนุษย์</p> <p>2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ</p>	<p>ประวัติศาสตร์สากล</p> <p>*ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ (เชื่อมโยงกับ มฐ.ส 4.3)</p> <p>*ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์</p> <p>*ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยนำเสนอตัวอย่างที่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน</p> <p>*คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาทางประวัติศาสตร์</p> <p>*ผลการศึกษาหรือโครงการทางประวัติศาสตร์</p>
---	---

ส 4.2 เข้าใจระบบการปกครองในปัจจุบันยึดมั่นศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
<p>1.วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการการเปลี่ยนแปลงของโลก</p>	<p>* อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ได้แก่ อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส ไนล์ ฮวงโหสินธุ และอารยธรรมกรีกโรมัน</p>
<p>2. วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองเข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน</p>	<p>*การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกและอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่มีต่อกันและกัน</p> <p>*เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เช่นระบบฟิวคัส การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ สงครามครูเสด การสำรวจทางทะเล การปฏิรูปการศึกษา</p>
<p>3.วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกา และเอเชีย</p>	<p>*วิทยาศาสตร์การปฏิวัติอุตสาหกรรม จักรวรรดินิยม ลัทธิชาตินิยมเป็นต้น</p>
<p>4.วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์วรรษที่ 21</p>	<p>*ความร่วมมือและการขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก</p> <p>*สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์วรรษที่ 21 เช่น</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - เหตุการณ์ 11 กันยายน ๒๐๐๑ (Nine Eleven) - การขาดแคลนทรัพยากร - การก่อการร้าย - การขัดแย้งทางศาสนา ฯลฯ
--	--

ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรง ความเป็นไทย

ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
1. วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย 2. วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย 3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน	* วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย เช่น แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย อาณาจักร โบราณคดีดินแดนไทย และอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทย ปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนาอาณาจักรไทยในช่วงเวลาต่าง ๆ สาเหตุและผลของการปฏิรูป ฯลฯ

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐานที่ ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุปและใช้ข้อมูลภูมิ-สารสนเทศ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม	*เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ให้ข้อมูลและ

<p>วิเคราะห์ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความ ภูมิใจ และดำรงความเป็นไทยนำเสนอข้อมูลภูมิ สาร-</p> <p>สนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2.วิเคราะห์อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ ซึ่งทำ ให้เกิดปัญหาทางกายภาพหรือภัยพิบัติ ทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาค ต่าง ๆ ของโลก</p> <p>3. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ซึ่งได้รับ อิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ในประเทศไทย และทวีปต่าง ๆ</p> <p>4. ประเมินการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติ ในโลกว่า เป็นผลมาจากการทำของมนุษย์ หรือและธรรมชาติ</p>	<p>ข่าวสารภูมิลักษณะ ภูมิอากาศและภูมิสังคม ของไทยและ ภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก</p> <p>* ปัญหาทางกายภาพหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในประเทศไทยและ ภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก</p> <p>* การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพ ในส่วนต่าง ๆ ของโลก</p> <p>* การเกิดภูมิสังคมใหม่ของโลก</p> <p>* การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ซึ่งได้รับอิทธิพล จากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ใน ประเทศไทยและ ทวีปต่าง ๆ เช่นการเคลื่อนตัวของแผ่น เปลือกโลก</p> <p>* การเปลี่ยนแปลงธรรมชาติในโลก เช่นภาวะโลกร้อน ความแห้งแล้ง สภาพอากาศแปรปรวน</p>
--	---

ส.5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อม ทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มี
จิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา (แกนกลาง+ระดับเขต-สถานศึกษา)
<p>1. วิเคราะห์สถานการณ์และ วิกฤตการณ์ ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ ประเทศไทย และ โลก</p>	<p>* การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพ ในส่วนต่าง ๆ ของโลก</p> <p>* การเกิดภูมิสังคมใหม่ ๆ ในโลก</p> <p>* วิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและ โลก</p>
<p>2.ระบุนมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา</p>	<p>* มาตรการป้องกันและแก้ปัญหา บทบาทของ</p>

<p>บทบาทขององค์กรและการประสานความร่วมมือ ทั้งในประเทศและนอกประเทศเกี่ยวกับกฎหมาย</p> <p>สิ่งแวดล้อมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>3. ระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก</p> <p>4. อธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม ในการสร้างสรรค์วัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ ของท้องถิ่นทั้งในประเทศไทย และโลก</p> <p>5. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและการ ดำเนินชีวิตตามแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	<p>องค์กรและการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและนอกประเทศ กฎหมายสิ่งแวดล้อม การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>* การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก</p> <p>* การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมใน การสร้างสรรค์วัฒนธรรมอันเป็น เอกลักษณ์ของท้องถิ่นทั้งในประเทศไทยและโลก</p> <p>* การแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิตตามแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p>- แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญในท้องถิ่น จิตสำนึกและการแสดงออกซึ่งการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น</p>
--	--

คำอธิบายรายวิชา

ส21101 ประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

อธิบายการพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค เอเชียตะวันออก เอเชียใต้ และเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

มีความรอบรู้ ความเข้าใจในเหตุการณ์สำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลก สามารถชี้จุดที่เกิดเหตุการณ์ในบริเวณต่าง ๆ ของโลก มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว

ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3

ส 4.2 ม.1/1 ม.1/2

รวมทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส21102 พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบาย การสังคายนา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย พระพุทธศาสนากับการพัฒนาตนและครอบครัว พุทธประวัติ ตั้งแต่ประสูติจนถึง บำเพ็ญทุกรกิริยา พุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาดก ชาวพุทธตัวอย่าง ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่น หรือประเทศที่มีผลงานด้านศาสนสัมพันธ์ ประวัติ และความสำคัญของวัดธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษาและวันเทโวโรหณะ ระเบียบพิธี พิธีเวียนเทียน การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา

วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ เทศกาลสำคัญ และมีจิตสำนึกค่านิยมที่ดีงาม เพื่อการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณี สถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อม ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดอุทัยธานี คือ ประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ และประเพณีแห่เจ้าพ่อเจ้าแม่อุทัยธานี

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบาย ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เรื่องพุทธคุณ 9 อริยสัจ 4 พุทธศาสนสุภาษิต การบริหารจัดการและเจริญปัญญาตาม หลักอานาปานสติ การสวดมนต์แปลและแผ่เมตตา การเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ปฏิบัติเกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธและมรรยาทชาวพุทธ ศาสนพิธี การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา

เพื่อให้ นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีมีความศรัทธา ที่ถูกต้อง สามารถนำหลักธรรมของพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนา และการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุขในชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/2 ม 1/4 ม 1/5 ม 1/6 ม. 1/7 ม 1/8 ม 1/9

ม 1/10 ม 1/11

ส 1.2 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3 ม 1/4 ม 1/5

รวมทั้งหมด 16 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส21103 ภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

อธิบายเส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบ วัน เวลา ของประเทศไทยกับทวีปต่าง ๆ สํารวจทำเลที่ตั้ง กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอเชียเนีย โดยใช้แหล่งข้อมูล ที่หลากหลาย

วิเคราะห์เชื่อมโยงสาเหตุและแนวทางป้องกันภัยธรรมชาติและการระงับภัย ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ ความร่วมมือของประเทศต่าง ๆ ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติ ปัจจัยทางกายภาพ และสังคมที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของความคิด เทคโนโลยี สินค้า ประชากรในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย โอเชีย

เนี่ย สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อวัฒนธรรม การดำรงชีวิตในท้องถิ่นอุทัยธานี และแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญของท้องถิ่นอุทัยธานี คือ มรดกโลกห้วยขาแข้งและแหล่งต้นน้ำสะแกกรัง

เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการปฏิบัติตนในการเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (ลูกโลก แผนที่ กราฟ แผนที่ภูมิ) ในการสืบค้นข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพและสังคม ของประเทศไทย ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญของท้องถิ่นอุทัยธานี คือมรดกโลกห้วยขาแข้งและแหล่งต้นน้ำสะแกกรัง มีจิตสาธารณะแสดงออกซึ่งการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย และท้องถิ่นอุทัยธานี

ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3

ส 5.2 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3 ม 1/4

รวมทั้งหมด 7 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส21104 ประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนประเทศไทยโดยสังเขป

วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ประวัติความเป็นมาของจังหวัดอุทัยธานี อิทธิพลทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบันภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเชื่อและประเพณีพื้นบ้านของจังหวัดอุทัยธานี

เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการนำความรู้ ข้อมูล วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ในสมัย
สุโขทัยมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เกิดความรักความเป็นไทย ภูมิใจในความเป็นคนไทย และท้องถิ่น
อุทัยธานี

ตัวชี้วัด

ส 4.3 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3

รวมทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส21105 หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน
โดยสังเขป อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีหรือการนำไปสู่การเข้าใจ
ผิดต่อกัน ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมท้องถิ่นอุทัยธานีและประเทศชาติ
วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน

เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิ ของบุคคล ปฏิบัติตนตามหลักบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน กฎหมาย ฐานันท์ที่มีวินัยในตนเอง อนุรักษ์ทรัพยากร ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3 ม 1/4

ส 2.2 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3

รวมทั้งรวม 7 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส21106 เศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

อธิบายความหมาย ความสำคัญของเศรษฐกิจ ความเป็นมา หลักการและความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย ยกตัวอย่างอาชีพพอเพียง การเลี้ยงปลาแรด การทำสวนผลไม้ และรู้จักการออมเปิดบัญชีธนาคารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อภิปรายผลของการมี กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจภายในประเทศ

วิเคราะห์ค่านิยมและการบริโภคของคนในสังคม ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ
บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงิน แต่ละประเภทและธนาคารกลาง

เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับ เศรษฐกิจของ
ท้องถิ่นอุทยานและประเทศ ตามหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและรู้จัก การออมเงินกับสถาบันการ
ธนาคาร

ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3

ส 3.2 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3 ม 1/4

รวมทั้งหมด 7 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส22101 ประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

อธิบายวิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ พร้อมยกตัวอย่าง การวิเคราะห์
ข้อมูลจากเอกสารหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเอง หรือหลักฐานสมัยอยุธยา ลักษณะที่ตั้ง
พัฒนาการทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองภูมิภาคเอเชีย

วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารในสมัยอยุธยาและธนบุรี และจากจดหมายเหตุพงศาวดารและจดหมายเหตุชาว
ต่าง

เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ได้อย่างถูกต้อง ศึกษาสืบค้นข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ความสำคัญของแหล่งอารยธรรม โบราณ แหล่งมรดกโลกในด้านต่าง ๆ และอิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน และอารยธรรมโบราณเกี่ยวกับจังหวัดอุทัยธานี ในด้านบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์

ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3

ส 4.2 ม.1/1 ม.1/2

รวมทั้งรวม 5 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส22102 พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบาย การสังคายนา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย และเพื่อนบ้าน การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน ความสำคัญของพระพุทธศาสนา ต่อสังคมไทยในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม และเอกลักษณ์และมรดกของชาติ พระพุทธศาสนา กับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม วิเคราะห์พุทธ

ประวัติ พุทธสาวก พุทธสาวิกา โครงสร้างของพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก พระอภิธรรมปิฎก พระ
รัตนตรัย อริสัจ ครุขธรรม

กุศลกรรมบท 10

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบาย ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาพุทธศาสนสุภายิต การบริหารจัดการ
และเจริญปัญญาตามหลักอานาปานสติ การสวดมนต์ แปลและแปลเมตตา การเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิถีคิดแบบ
โยนิโสมนสิการ ปฏิบัติเกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธและมรรยาทชาวพุทธ ศาสนพิธี การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อเพื่อน
ตามหลักพระพุทธศาสนา

เพื่อให้นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีมีความศรัทธา ที่ถูกต้อง
สามารถนำหลักธรรมของพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชุมชน
ท้องถิ่นและประเทศชาติ

ตัวชี้วัด

ส 1.1	ม 1/1	ม 1/2	ม 1/3	ม 1/4	ม 1/5	ม 1/6	ม 1/7
	ม 1/8	ม 1/9	ม 1/10	ม 1/11			
ส 1.2	ม 1/1	ม 1/2	ม 1/3	ม 1/4	ม. 1/5		
รวมทั้งหมด	16	ตัวชี้วัด					

คำอธิบายรายวิชา

ส22103 ภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

อธิบายลักษณะเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป และทวีป
แอฟริกา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา การเปลี่ยนแปลงประชากร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกาต่อประเทศไทย และจังหวัดอุทัยธานี

เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการปฏิบัติตนในการเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ทาง กายภาพในการ สืบค้นข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพและสังคม ของทวีปยุโรปและทวีป แอฟริกา สภาพแวดล้อม ทางกายภาพที่มีผลต่อวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญของท้องถิ่นอุทัยธานี มีจิตสาธารณะ แสดงออกซึ่งการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ทวีปยุโรป ทวีปแอฟริกา และจังหวัดอุทัยธานี

ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม 1/1 ม 1/2

ส 5.2 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3 ม 1/4

รวมทั้งหมด 6 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส22104 ประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

อธิบายการสถาปนาอาณาจักรอยุธยา การพัฒนาการด้านการเมืองการปกครอง สังคมเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเสียดังกรุงศรีอยุธยา การก่อกองราชและการสถาปนา กรุงธนบุรีเป็นราชธานีของไทย

วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาในด้านต่าง ๆ ด้านภูมิปัญญา วัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและกรุงธนบุรี วิถีกรรมของบรรพบุรุษไทย ผลงานของบุคคลสำคัญของไทยและต่างชาติ ในการสร้างสรรค์ชาติไทย

เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรอยุธยา และกรุงธนบุรี พัฒนาการทางการเมือง การปกครองเศรษฐกิจ วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญา วิถีกรรมของบรรพบุรุษไทยและต่างชาติที่รักษาเอกราชของชาติไทยไว้ให้ลูกหลานและบุคคลสำคัญของอุทัยธานีทางประวัติศาสตร์

ตัวชี้วัด

ส 4.3 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3

รวมทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส22105 หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน โดยสังเขป อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีหรือการนำไปสู่การเข้าใจ ผิดต่อกัน ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมท้องถิ่นอุทัยธานีและประเทศชาติ

วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับ การปฏิบัติตามหลักกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล ปฏิบัติตนตามหลักบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ปฏิบัติตาม กฎระเบียบของโรงเรียน กฎหมาย หน้าที่ที่มีวินัยในตนเอง อนุรักษ์ทรัพยากร ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3 ม 1/4

ส 2.2 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3

รวมทั้งหมด 7 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส22106 เศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

อธิบายความหมาย ความสำคัญของเศรษฐกิจ ความเป็นมา หลักการและความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย ยกตัวอย่างอาชีพพอเพียง การเลี้ยงปลาแรด การทำสวนผลไม้ และรู้จักการออม เปิดบัญชีธนาคารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อภิปรายผลของการมี กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจภายในประเทศ

วิเคราะห์ค่านิยมและการบริโภคของคนในสังคม ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงิน แต่ละประเภทและธนาคารกลาง

เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับ เศรษฐกิจของท้องถิ่นอุทยานนี้และประเทศ ตามหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและรู้จัก การออมเงินกับสถาบันการธนาคาร

ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3

ส 3.2 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3 ม 1/4

รวมทั้งหมด 7 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส23101 ประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

อธิบายวิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ พร้อมยกตัวอย่าง การวิเคราะห์ ข้อมูลจากเอกสารหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเอง หรือหลักฐานสมัยอยุธยา ลักษณะที่ตั้ง พัฒนาการทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองภูมิภาคเอเชีย

วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารในสมัยอยุธยาและธนบุรี และจากจดหมายเหตุพงศาวดารและจดหมายเหตุชาว ต่าง

เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ อย่างถูกต้อง ศึกษาสืบค้นข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ความสำคัญของแหล่งอารยธรรม โบราณ แหล่งมรดกโลกในด้าน ต่าง ๆ และอิทธิพลของอารยธรรม โบราณที่มีผลต่อภูมิภาคเอเชีย ในปัจจุบัน และอารยธรรม โบราณเกี่ยวกับจังหวัด อุทัยธานี ในด้านบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์

ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3

ส 4.2 ม.1/1 ม.1/2

รวมทั้งหมด 5 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส23102 พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบาย การสังคายนา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย และเพื่อนบ้าน การนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่เสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน ความสำคัญของพระพุทธศาสนา ต่อสังคมไทยในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมและเอกลักษณ์และมรดกของชาติ พระพุทธศาสนา กับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม วิเคราะห์พุทธประวัติ พุทธสาวก พุทธสาวิกา

โครงสร้างของพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก พระอภิธรรมปิฎก พระรัตนตรัย อริสัจ ครุคธรรม

กุศลกรรมบท 10

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบาย ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาพุทธศาสนสุภายิต การบริหารจัดการ และเจริญปัญญาตามหลักอานาปานสติ การสวดมนต์ แปลและแผ่เมตตาการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ปฏิบัติเกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธและมรรยาทชาวพุทธ ศาสนพิธี การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา

เพื่อให้นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีมีความศรัทธาที่ถูกต้อง สามารถนำหลักธรรมของพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาและการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุขในชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติ

ตัวชี้วัด

ส 1.1	ม 1/1	ม 1/2	ม 1/3	ม 1/4	ม 1/5	ม 1/6	ม 1/7	ม 1/8	ม 1/9	ม
1/10	ม 1/11									
ส 1.2	ม 1/1	ม 1/2	ม 1/3	ม 1/4	ม. 1/5					
รวมทั้งหมด	16	ตัวชี้วัด								

คำอธิบายรายวิชา

ส23103 ภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

อธิบายลักษณะเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา การเปลี่ยนแปลงประชากร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาต่อประเทศไทย และจังหวัดอุทัยธานี

เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการปฏิบัติตนในการเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ทางกายภาพ ในการสืบค้นข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพและสังคม ของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญของท้องถิ่นอุทัยธานี มีจิตสำนึกและแสดงออกซึ่งการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ทวีปยุโรป ทวีปแอฟริกา และ จังหวัดอุทัยธานี

ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม 1/1 ม 1/2

ส 5.2 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3 ม 1/4

รวมทั้งรวม 6 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ต23104 ประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

อธิบายการสถาปนาอาณาจักรอยุธยา การพัฒนาการด้านการเมืองการปกครอง สังคมเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเสียดังศรีอยุธยา การก่อกองราชและการสถาปนา กรุงธนบุรีเป็นราชธานีของไทย

วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาในด้านต่าง ๆ ด้านภูมิปัญญา วัฒนธรรมไทย สมัยอยุธยาและกรุงธนบุรี วิถีกรรมของบรรพบุรุษไทย ผลงานของบุคคลสำคัญของไทยและต่างชาติ ในการสร้างสรรค์ชาติไทย

เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรอยุธยา และกรุงธนบุรี พัฒนาการทางการเมือง การปกครองเศรษฐกิจ วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญา วิถีกรรมของบรรพบุรุษไทยและต่างชาติที่รักษาเอกราชของชาติไทยไว้ให้ลูกหลาน และบุคคลสำคัญของอุทัยธานีทางประวัติศาสตร์

ตัวชี้วัด

ส 4.3 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3

รวมทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส23105 หน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน โดยสังเขป อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีหรือการนำไปสู่การเข้าใจ ผิดต่อกัน ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมท้องถิ่นอุทัยธานีและประเทศชาติ

วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับ การปฏิบัติตนตามหลักกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิ ของบุคคล ปฏิบัติตนตามหลักบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้อง กับตนเอง ปฏิบัติตาม กฎระเบียบของโรงเรียน กฎหมาย รู้หน้าที่มีวินัยในตนเอง อนุรักษ์ทรัพยากร ที่มีอยู่ในท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3 ม 1/4

ส 2.2 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3

รวมทั้งหมด 7 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส22106 เศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

อธิบาย วิเคราะห์ ความหมายและประเภทของตลาดความหมายและตัวอย่างของอุปสงค์อุปทาน ความหมายและความสำคัญของกลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ หลักการปรับและเปลี่ยนแปลง ราคาสินค้าและบริการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาท้องถิ่นทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม วิเคราะห์ ปัญหาของท้องถิ่น โดยใช้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวทาง การแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กับการพัฒนาในระดับต่าง ๆ หลักการสำคัญของระบบ สหกรณ์ความสัมพันธ์ระหว่าง แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการและระบบ ของสหกรณ์เพื่อประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตการบริโภคและการใช้ทรัพยากรที่มี อยู่อย่างจำกัดในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพสูงสุด การซื้อขายและการแลกเปลี่ยน ระบบเศรษฐกิจและปัญหา เศรษฐกิจของท้องถิ่นการใช้ชีวิตครอบครัวภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเลี้ยงสัตว์ การทำสวน ผลไม้ โครงการแปรรูปผลผลิตเพื่อการจำหน่ายจัดทำบัญชีครัวเรือนเก็บออมโดยฝากธนาคาร โรงเรียน บทบาท หน้าที่ของรัฐบาลในการ พัฒนาประเทศในด้านต่างๆบทบาทและกิจกรรม ทางเศรษฐกิจของรัฐบาล เช่นการผลิต สินค้าและบริการสาธารณะที่เอกชนไม่ดำเนินการบทบาทการเก็บภาษีเพื่อพัฒนา ประเทศของรัฐบาลในระดับต่าง ๆ บทบาทการแทรกแซงราคา และการควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่ายและการจัดสรรในทางเศรษฐกิจบทบาทอื่น ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ ในสังคมไทยนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ของรัฐบาลบทบาท ความสำคัญและการรวมกลุ่ม ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

วิเคราะห์ ลักษณะของการรวมกลุ่มทาง เศรษฐกิจ กลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ผลกระทบ ที่เกิดจากภาวะ เงินเฟ้อเงินฝืด ความหมายสาเหตุและแนวทาง แก้ไข ภาวะเงินเฟ้อเงินฝืด สภาพและสาเหตุปัญหาการว่างงาน ผลกระทบจากปัญหาการว่างงาน แนวทางการแก้ไขปัญหา การว่างงาน การค้า การลงทุนระหว่างประเทศ สาเหตุ และวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัด

ส 3.1 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3

ส 3.2 ม 1/1 ม 1/2 ม 1/3 ม 1/4

รวมทั้งหมด 7 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส21201 ท้องถิ่นของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา ฝึกปฏิบัติทักษะกระบวนการ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ความเป็นมา หลักฐานทางโบราณคดี ที่ตั้ง อาณาเขต ศาสนา การปกครอง สังคม วัฒนธรรมของท้องถิ่นของตน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและเกิด ความภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่นของตน

ศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์ในท้องถิ่นของตนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทรัพยากร สภาพ ปัญหา การอนุรักษ์และ การแก้ไขปัญหาทรัพยากร การประกอบอาชีพ ระบบเศรษฐกิจ เพื่อให้มีความรู้ความ เข้าใจและสามารถวิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ระบบเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพของประชากรใน ท้องถิ่น และสามารถนำมาใช้ในการดำรงชีวิต

ศึกษาภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของวิถีชีวิตไทย สามารถนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต

โดยจัดประสบการณ์ ศึกษา สร้างสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สืบค้นข้อมูลจากข่าวสาร สารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัว โดยการฝึกปฏิบัติจริง ทดลอง สรุปรายงาน เพื่อพัฒนา ทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การใช้เหตุผล การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และนำ ประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเห็นคุณค่าและ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นของเรา สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ มีวินัย เสียสละ มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ประพฤติ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในสังคมและประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจถึงประวัติความเป็นมา ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ระบบเศรษฐกิจ การดำรงชีวิตและวัฒนธรรมของท้องถิ่น
  2. มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของวิถีชีวิตไทย
  3. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์
- รวมทั้งหมด 3 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส21202 ท้องถิ่นของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา ฝึกปฏิบัติทักษะกระบวนการ ภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่นในการดำรงชีวิตตามสภาพแวดล้อม ธรรมชาติ ระบบเครือข่ายความสัมพันธ์ การพึ่งพาของภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น การดำรงรักษาภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น การปรับใช้ภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่นในสถานการณ์ปัจจุบัน และประเภทของภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น ประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของท้องถิ่นและสังคม ในการร่วมกันอนุรักษ์ สร้างสรรค์ สืบสาน พัฒนาภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่นให้เป็นมรดกทางปัญญาทั้งในท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติ ตลอดจนสามารถนำไปปรับใช้กับการดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

โดยจัดประสบการณ์ ศึกษา สร้างสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สืบค้นข้อมูลจาก ข่าวสารสารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัว โดยการฝึกปฏิบัติจริง ทดลอง สรุป รายงาน เพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การใช้เหตุผล การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และนำประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นของเรา สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ มีวินัย เสียสละ มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ประพฤติ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในสังคมและประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น
  2. ร่วมกันอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่นให้เป็นมรดกทางปัญญาทั้งในท้องถิ่นและประเทศชาติ
  3. นำภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่นมาใช้ในการชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
- รวมทั้งหมด 3 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส33242 ภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา ลักษณะความเป็นมาของภูมิปัญญาไทยในด้านการแพทย์ การอาหาร การก่อสร้าง งาน ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมประเพณี ความเป็นไทย
เข้าใจตระหนักในความสำคัญ ความหมาย ความเป็นมาของภูมิปัญญาไทยในด้านต่าง ๆ

นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ในการดำเนินการ หารายได้จากการนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ในการประกอบอาชีพ และดำเนินการ อนุรักษ์ช่วยกันรักษาภูมิปัญญาไทย

ศึกษา สืบค้นข้อมูลจากข่าวสารสารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัว ในด้านภูมิปัญญาไทยเพื่อนำมาใช้ในชีวิต

ฝึกปฏิบัติจริง ทดลอง และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น

สามารถทำงานอย่างเป็นระบบเป็นระเบียบ มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ในสังคมและประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

- 1.. ศึกษาเรียนรู้ ภูมิปัญญาไทยในด้านต่าง ๆ นำภูมิปัญญาไทยมาปรับปรุงเพิ่มเติมและ
  2. อนุรักษ์รักษาภูมิปัญญาไทย และนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตมาประกอบอาชีพ
  3. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์
  4. มีเจตคติที่ดีต่อภูมิปัญญาไทย
- รวมทั้งหมด 4 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส33242 ภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ลักษณะความเป็นมาของภูมิปัญญาไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน ภูมิปัญญาในด้านการแพทย์ การอาหาร การก่อสร้าง งานศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมประเพณี ความเป็นไทย รายได้จากอาชีพพื้นฐานดั้งเดิมของชาวไทยในอดีตและการนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ในการดำเนินการ อนุรักษ์ช่วยกันรักษาภูมิปัญญาไทย

เข้าใจตระหนักในความสำคัญ ความหมาย ความเป็นมาของภูมิปัญญาไทยในด้านต่าง ๆ นำภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาเป็นอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้ตลอดทั้งปี

ศึกษา สร้างสถานการณ์ในชีวิตประจำวันใกล้ตัวผู้เรียน สืบค้นข้อมูลจากข่าวสารสารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัว

ฝึกปฏิบัติจริง ทดลอง สรุปรายงาน เพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การใช้เหตุผล การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

นำประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น

ผลการเรียนรู้

1. ศึกษาเรียนรู้ ภูมิปัญญาไทยในด้านต่าง ๆ นำภูมิปัญญาไทยมาปรับปรุงเพิ่มเติม
  2. อนุรักษ์รักษาภูมิปัญญาไทย และนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตมาประกอบอาชีพ
  3. มีทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีเหตุผล
  4. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์
  5. มีเจตคติที่ดีต่อภูมิปัญญาไทย
- รวมทั้งหมด 5 ผลการเรียนรู้

วิชา หน้าที่พลเมือง สาระเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ภาคเรียนที่ 1)

ส20235 หน้าที่พลเมือง 1

20 ชั่วโมง/ภาค

0.5 หน่วย

คำอธิบายรายวิชา

มีส่วนร่วมอนุรักษ์มรดกชาติไทยในการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูลพระมหากษัตริย์ ประยูกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องมีเหตุผล รอบคอบ หลักการทำงานในเรื่องการใช้ ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ การปลูกป่าในใจคนและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ความอดทน ใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการ

เผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีของคนไทย ภาควิจัยในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

1. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกไทย
4. เป็นแบบอย่างของความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนพระมหากษัตริย์
5. ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทำงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
10. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย

1. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ) 2. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ 2 รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา ละเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ 5 มีระเบียบวินัยในตนเอง

ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

วิชา หน้าที่พลเมือง สาระเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ภาคเรียนที่ 2)

ส 20235 หน้าที่พลเมือง 2

20 ชั่วโมง/ภาค

0.5 หน่วย

คำอธิบายรายวิชา

แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ขนบ -ธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสังคม การตัดสินใจใช้เหตุผล มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจในกิจกรรมของห้องเรียนและโรงเรียน ตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ

ยอมรับความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา สิ่งแวดล้อม อยู่ร่วมกันอย่างสันติและพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในสังคมพหุวัฒนธรรม ด้วยการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี ในเรื่องการทะเลาะวิวาท ความคิดเห็นไม่ตรงกัน ด้วยการเจรจาไกล่เกลี่ย การเจรจาต่อรอง การระงับความขัดแย้ง

ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ความอดทน ใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีของคนไทย ภาวภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูลสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

2. แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละต่อสังคม
3. เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
7. มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูลใช้ประกอบในการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ
8. ยอมรับความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
9. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี
10. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย

1. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
2. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ 4 ความปรองดอง สมานฉันท์

1. การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย
2. การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ 5 มีระเบียบวินัยในตนเอง

ชื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิด
จากการกระทำของตนเอง

วิชา หน้าที่พลเมือง สาระเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ภาคเรียนที่ 1)

ส 20235 หน้าที่พลเมือง 3

20 ชั่วโมง/ภาค

0.5 หน่วย

คำอธิบายรายวิชา

มีส่วนร่วมแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์มรดกไทยในการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นให้ปฏิบัติที่แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องมีสติ ความขยัน อดทน หลักการทำงานในเรื่องภูมิสังคม ขาดทุนคือกำไรและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในเรื่องการติดตามข่าวสารบ้านเมือง ความกล้าหาญทางจริยธรรม การเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดี

ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

1. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกไทย
2. เป็นแบบอย่างของความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนพระมหากษัตริย์
3. ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทำงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
5. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย

1. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ) 2. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ 2 รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา ละเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ 5 มีระเบียบวินัยในตนเอง

ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

วิชา หน้าที่พลเมือง สาระเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ภาคเรียนที่ 2)

ส 20235 หน้าที่พลเมือง 4

20 ชั่วโมง/ภาค

0.5 หน่วย

คำอธิบายรายวิชา

แสดงออกและแนะนำผู้อื่นให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม เห็นคุณค่าและ
อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

มีส่วนร่วมและรับผิดชอบใน การตัดสินใจต่อกิจกรรมของห้องเรียนและ โรงเรียน ตรวจสอบ
ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ รู้ทันข่าวสาร

เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียอย่างสันติ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
โดยคำนึงถึงความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชีย ในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา
สิ่งแวดล้อมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในเรื่องของการเคารพ
ซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

มีส่วนร่วมและเสนอแนวทาง การแก้ปัญหาความขัดแย้ง โดยสันติวิธีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิ การใช้ของส่วนรวม ด้วยการเจรจาไกล่เกลี่ย การเจรจาต่อรอง การระงับความขัดแย้ง

ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีของคนไทย ภาวภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูลสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

2. แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละต่อสังคม
3. เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
7. มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูลใช้ประกอบในการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ
8. ยอมรับความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
9. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง โดยสันติวิธี
10. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย

3. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวทิตะ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
4. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ 4 ความปรองดอง สมานฉันท์

3. การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย
4. การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ 5 มีระเบียบวินัยในตนเอง

ชื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิด
จากการกระทำของตนเอง

วิชา หน้าที่พลเมือง สาระเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ภาคเรียนที่ 1)

ส20235 หน้าที่พลเมือง 5

20 ชั่วโมง/ภาค

0.5 หน่วย

คำอธิบายรายวิชา

มีส่วนร่วมแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์ และยกย่องผู้มีมารยาทไทยในเรื่องการแสดงความเคารพ
การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่น
ในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องการเสียสละ ความซื่อสัตย์ หลักการทรงงานใน
เรื่องศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาที่จุดเล็ก และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในเรื่องการใช้สิทธิและหน้าที่ การใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเลือกตั้ง

ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ความอดทน ใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

2. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกไทย
7. เป็นแบบอย่างของความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนพระมหากษัตริย์
8. ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทำงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
9. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
11. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย

1. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ) 2. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ 2 รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา ละเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ 5 มีระเบียบวินัยในตนเอง

ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

วิชา หน้าที่พลเมือง สาระเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ภาคเรียนที่ 2)
ส20235 หน้าที่พลเมือง 6 20 ชั่วโมง/ภาค 0.5 หน่วย

คำอธิบายรายวิชา

แสดงออก แนะนำผู้อื่นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน และประยุกต์ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจต่อกิจกรรมของห้องเรียนและโรงเรียน ตรวจสอบข้อมูล ตรวจสอบการทำหน้าที่ของบุคคลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ

เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียอย่างสันติ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ท่ามกลางความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมในภูมิภาคต่างๆ ของโลก ในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา สิ่งแวดล้อมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในเรื่องของการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน แบ่งปัน

มีส่วนร่วมและเสนอแนวทาง การป้องกันปัญหาความขัดแย้งในเรื่องทัศนคติ ความคิด ความเชื่อ ชู้สาว

ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ความอดทน ใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการ เฝ้าระวังสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีของคนไทย ภาวภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูลสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

2. แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละต่อสังคม
3. เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
7. มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูลใช้ประกอบในการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ

8. ยอมรับความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน

9. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี

10. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย

5. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญู กตเวทิตะ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
6. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ 4 ความปรองดอง สมานฉันท์

5. การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

6. การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ 5 มีระเบียบวินัยในตนเอง

ชื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิด

จากการกระทำของตนเอง

คำอธิบายรายวิชา

ต23211 อาเซียนศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ กำเนิดสมาคมอาสา พัฒนาการของอาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ข้อมูลของประเทศสมาชิกอาเซียน โครงสร้างและกลไกการดำเนินงานของอาเซียน ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน การเตรียมความพร้อมของอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อุปสรรคในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน บทเรียนจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศอื่น บทบาททางการเมือง เศรษฐกิจของอาเซียนในสังคมโลก ปัญหาของอาเซียนและความพยายามแก้ปัญหาต่าง ๆ

ใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และการแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในความสำคัญของการรวมกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของสังคมและประเทศชาติในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียนและอยู่ร่วมกันในสังคมอาเซียนอย่างปกติสุข

ผลการเรียนรู้

1. อธิบายกำเนิดสมาคมอาสาและพัฒนาการของอาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. อธิบายเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านต่าง ๆ โครงสร้างองค์กรและกลไกในการดำเนินงานของอาเซียนภายใต้กฎบัตรของอาเซียน 3 เสาหลัก
3. อธิบายการเตรียมความพร้อมของอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4. วิเคราะห์อุปสรรคในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและแนวทางแก้ไข
5. วิเคราะห์บทเรียนจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศอื่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประชาคมอาเซียน
6. วิเคราะห์บทบาทของอาเซียนในสังคมโลกในด้านต่าง ๆ ปัญหาของอาเซียนและแนวทางแก้ไข

รวมทั้งหมด 6 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

๓23212 อาเซียนศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ กำเนิดสมาคมอาสา พัฒนาการของอาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ขอบมูล
ของประเทศสมาชิกอาเซียน โครงสร้างและกลไกการดำเนินงานของอาเซียน ๓ เสาหลักของ
ประชาคมอาเซียน การเตรียมความพร้อมของอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อุปสรรคในการ
เข้าสู่ประชาคมอาเซียน บทเรียนจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศอื่น บทบาททางการเมือง
เศรษฐกิจของอาเซียนในสังคมโลก ปัญหาของอาเซียนและความพยายามแก้ปัญหาต่าง ๆ

ใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม
กระบวนการเผชิญสถานการณ์และการแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในความสำคัญของการรวมกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน
มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของสังคมและประเทศชาติในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และ
ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียนและอยู่ร่วมกันในสังคมอาเซียนอย่างปกติสุข

ผลการเรียนรู้

1. อธิบายกำเนิดสมาคมอาสาและพัฒนารของอาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. อธิบายเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านต่าง ๆ โครงสร้างองค์กรและกลไกในการ
ดำเนินงานของอาเซียนภายใต้กฎบัตรของอาเซียน 3 เสาหลัก
3. อธิบายการเตรียมความพร้อมของอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4. วิเคราะห์อุปสรรคในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและแนวทางแก้ไข
5. วิเคราะห์บทเรียนจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศอื่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา
ประชาคมอาเซียน
6. วิเคราะห์บทบาทของอาเซียนในสังคมโลกในด้านต่าง ๆ ปัญหาของอาเซียนและแนวทาง
แก้ไข

รวมทั้งหมด 6 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส31101 ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาข้อมูลหลักเกณฑ์การแบ่งยุคทางประวัติศาสตร์ แยกแยะเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เข้าสู่ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ อธิบายรายละเอียดและประเด็นสำคัญของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ อธิบายความเชื่อมต่อของเหตุการณ์ตลอดจนพัฒนาการ ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ค้นหาข้อเท็จจริง อธิบายสาเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมาและวิเคราะห์ปัจจัยแห่งการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.4-6/1

ส 4.2 ม.4-6/1

ส 4.3 ม.4-6/1

รวมทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส31102 พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบาย ลักษณะของสังคัมหมพุทวิปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า
พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุด (การตรัสรู้) พุทธประวัติ พุทธประวัติด้านการ
บริหารและ การธำรงรักษาพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยึด
ทาง สายกลางพระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง และการพัฒนาพระรัตนตรัย วิเคราะห์ความหมายและ
คุณค่าของ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อริยสัจ 4 ทุกข์ (ธรรมที่ ควรรู้) ชั้น 5 ,นาม , รูป สมุทัย (ธรรมที่
ควรละ) หลักกรรม นิยม 5 กรรมนิยาม (กรรม 12) ธรรมนิยาม (ปฏิจจสมุปปบาท) นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ)
ภavana 4 มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) พระสัทธรรม 3 ปัญญาวิมุตติธรรม 4 พละ 5 พุทธศาสนาสุนทรียะ 10 ทนต์
สุทนต์ (จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุสมาให้) นอจจาจจ ปรนุชิตา ทสฺสยนฺติ (บัณฑิตย่อม ไม่แสดง อากา ร ขึ้น ๆ ลง ๆ)
พุทธสาวก พุทธสาวิกา พระอัสสชิ พระกิสาโคตมีเถรี ชาดก พระเวชสังครชาดก ชาวพุทธตัวอย่าง พระ
นาคเสน พระยามิลินท์ พระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต วิธีการศึกษาและค้นคว้าพระไตรปิฎกและคัมภีร์ของศาสนา
อื่นๆ การสังคายนาและการเผยแผ่ พระไตรปิฎก ตัวอย่างผลที่เกิดพระเยซู พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบ
โยนิโสมนสิการ 10 วิธี เน้นวิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบแบบสามัญ ลักษณะ วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย
วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ สวคมนต์แปล และเผยแผ่ตารา รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหาร
จิตและเจริญปัญญา ฝึกบริหารจิตและเจริญปัญญา ตามหลักสติปัญญา นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้
ใน การพัฒนาการเรียนรู้คุณภาพชีวิตและสังคมหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข สาราณียธรรม 6 คริสต์
ศาสนา ได้แก่บัญญัติ 10 ประการ ศาสนาอิสลาม ได้แก่ หลักจริยธรรม สถาปปัญหาในชุมชน และสังคม ปฏิบัติตน
เป็นชาวพุทธที่ดี ศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3

รวมทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส31103 ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ในยุคสมัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการสืบหาข้อเท็จจริง วิเคราะห์เหตุการณ์และปัจจัยเกี่ยวข้องที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นไปในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งประเด็นสำคัญของเหตุการณ์และอธิบายความได้สมเหตุสมผล

ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์สร้างองค์ความรู้ใหม่จากข้อมูลพื้นฐานที่ปรากฏอยู่ทั้งในอดีต และปัจจุบัน มีความแม่นยำเที่ยงตรงต่อการคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม 4-6/2

ส 4.3 ม 4-6/2

รวมทั้งหมด 2 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส31104 หน้าที่พลเมือง   กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4   ภาคเรียนที่ 2   เวลา 40 ชั่วโมง   จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว กฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายภาษี กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ตลอดจนแนวทางการแก้ปัญหาทางสังคม เสนอแนะแนวทางการพัฒนาสังคม มีคุณลักษณะของพลเมืองดี ของประเทศชาติ และสังคมโลก เห็นความสำคัญของปรัชญาสากลว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชน บทบาทองค์กรระหว่าง ประเทศในเวทีโลก ปัญหาการเมืองที่สำคัญของสังคมไทยและสังคมโลก การประสานประโยชน์ร่วมกัน ระหว่างประเทศ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

การตรวจสอบอำนาจรัฐ ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย การเปลี่ยนแปลงและ การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการกลุ่ม กระบวนการ   มีส่วน
ร่วม กระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณลักษณะ   อันพึง
ประสงค์ ในด้านมีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึก รักความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/1   ม.4-6/2   ม.4-6/3   ม.4-6/4   ม.4-6/5

ส 2.2 ม.4-6/1   ม.4-6/2   ม.4-6/3   ม.4-6/4

รวมทั้งหมด 9 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส31105 พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา อธิบาย วิเคราะห์ พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาแบบยั่งยืนความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการศึกษาที่สมบูรณ์ ความสำคัญของพระพุทธศาสนา กับการเมืองความสำคัญของพุทธศาสนากับสันติภาพ พุทธศาสนสุภาษิต นคติ โลก อนินทิโต (คนไม่ถูกนิทาไม่มีในโลก) โกธิ หตฺวา สุขํ เสติ(ฆ่าความโกรธได้ย่อมอยู่เป็นสุข)พุทธสาวก พุทธสาวิกา นางมัลลิกา พระปฎาจารย์เถรี หมอชีวก โกมารภัจชาคเวสสันดรชาดก ชาวพุทธตัวอย่าง สมเด็จพระวันรัต (เฮง เขมจารี) สุชีพ ปุญญานุภาพ อนาคตาริก ธรรมปาละ วิธีการศึกษาและค้นคว้าพระไตรปิฎก และคัมภีร์ของศาสนาอื่น ๆ การสังคยานาและการเผยแผ่ พระไตรปิฎก ความสำคัญและคุณค่าของ พระไตรปิฎก ตัวอย่างผลที่เกิดจากการทำความดีความชั่ว โยนิโสมนสิการด้วยวิธีคิดแบบอริยสัจ หลักธรรมตามสาระการเรียนรู้ (ข้อ 13)ประวัติพระพุทธเจ้า มุฮัมมัด พระเยซู คุณค่าและความสำคัญของค่านิยม และจริยธรรมการขจัดความขัดแย้งเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีการคิด แบบ โยนิโสมนสิการ วิธีคิดแบบสามัญลักษณ์ วิธีคิดแบบอริยสัจ สวคมนตรีและแม่เมตตา รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานนำวิธีการบริหารจัดการและเจริญปัญญาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ คุณภาพชีวิตและสังคม หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข หลักธรรมในพระพุทธศาสนา อธิปไตย 3 คริสต์ศาสนา (บัญญัติ 10 ประการ) ศาสนาอิสลาม (ที่เกี่ยวข้อง) สภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดีต่อพระภิกษุ คุณสมบัติของทายกและปฏิคาหกปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและสังคม การเป็นชาวพุทธที่ดี ตามหลักทศเบื้องต้น ในทศ 6 การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในฐานะผู้ปกครองและผู้ในการปกครอง ตามหลักทศเบื้องล่างในทศ 6 ประเภทศาสนพิธีในพระพุทธศาสนา ศาสนพิธีเนื่องด้วยพุทธบัญญัติ เช่น พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ พิธีเวียนเทียน ถวายสังฆทาน ศาสนพิธีที่นำพระพุทธศาสนาเข้าไปเกี่ยวเนื่อง เช่นการทำบุญเลี้ยงพระในโอกาสต่าง ๆ ความหมาย ความสำคัญของคดิธรรมในพิธีกรรม บทสวดมนต์ของนักเรียนงานพิธี คุณค่าและประโยชน์บุญพิธี ทานพิธี กุศลพิธีคุณค่าของประโยชน์การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ขึ้นเตรียมการ ขึ้นพิธีการ หลักธรรม คดิธรรมเกี่ยวเนื่องกับ วันสำคัญและเทศกาลที่สำคัญในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในวันสำคัญและเทศกาลสำคัญในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น การปกป้อง คุ่มครอง ชำรงรักษา พระพุทธศาสนาของพุทธบริษัท ในสังคมไทย การปลูกจิตสำนึกและการมีส่วนร่วม ในสังคมพุทธ

ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3

รวมทั้งหมด 3 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

สว32101 ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาข้อมูลหลักเกณฑ์การแบ่งยุคทางประวัติศาสตร์ แยกแยะเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เข้าสู่ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ อธิบายรายละเอียดและประเด็นสำคัญของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ อธิบายความเชื่อมโยงของเหตุการณ์ตลอดจนพัฒนาการ ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ค้นหาข้อเท็จจริง อธิบายสาเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงตลอดจนผลกระทบที่เกิดตามมาและวิเคราะห์ปัจจัยแห่งการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม 4-6/2

ส 4.2 ม 4-6/3

รวมทั้งรวม 2 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ศ32102 เศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

วิเคราะห์ อธิบาย เสนอแนะ ตระหนัก การกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจความสำคัญของ
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ ระบบสหกรณ์ ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับ
ชุมชนและประเทศปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและแนวทางแก้ไข บทบาทของรัฐบาลด้านนโยบายการเงิน การ
คลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ผลกระทบของ การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อ
สังคมไทย ผลดี ผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ

นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับการจัดการการเงิน เรื่องอัตรา
แลกเปลี่ยนเงินตรา ค่าเงินอ่อนค่า ค่าเงินแข็งค่า การทำสัญญาเพื่อปกป้องเงินบาท เงินเฟ้อ เงินฝืด เงินออม เงิน
ลงทุนระบบสหกรณ์กับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นโยบายการคลังของรัฐบาล หนี้สาธารณะ ภาษีอากร การค้า
ระหว่างประเทศ การเข้าร่วมกลุ่มเศรษฐกิจของไทย กับ กลุ่มเศรษฐกิจของโลก

กระบวนการเรียนรู้อย่างมีความหมาย การระดมพลังสมอง การสร้างองค์ความรู้ การแก้ ปัญหา วิธีการ
สืบเสาะ เน้นการปฏิบัติ การอ่านร่วมกันในกลุ่ม การจัดระบบการคิดด้วยการฝึก การสัมภาษณ์ กรณีศึกษาแหล่ง
เรียนรู้ การรายงาน

ตัวชี้วัด

ศ 3.1	ม.4-6/1	ม.4-6/2	ม.4-6/3	ม.4-6/4
ศ 3.2	ม.4-6/1	ม.4-6/2	ม.4-6/3	
รวมทั้งหมด 7 ตัวชี้วัด				

คำอธิบายรายวิชา

ส32103 พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา อธิบาย วิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติ หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ การคิดตามนัยแห่งพระพุทธศาสนาและการคิดแบบวิทยาศาสตร์วิธีคิดแบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบันพระพุทธศาสนา เน้นการฝึกหัด อบรมตนการพึ่งตนเองและการมุ่งอิสรภาพพระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนา แบบยั่งยืน สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) มิจฉลาฉิชา อุปทาน 4นิวรรณ์ 5 นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) นิพพานมรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) ทศพิธราชธรรม วิปัสสนาญาณพุทธศาสนาสุภายิต ปฏิรูปการี รุรวา อฏฐาหา วินุทเต ธนั คนขยันเองานกระทำ เหมาะสมย่อมหาทรัพย์ได้ วายเมกว ปริโยยาว อตถสสุ นิปปทา เกิดเป็นคน ควรจะพยายามจนกว่าจะ ประสบความสำเร็จ ราชามุขั มนุสฺสานัน พระราชาเป็นประมุขของประชาชน สติ โลกสุมิ ชาคโร สติเป็นเครื่องค้ำในโลกล พุทธสาวก พุทธสาวิกา พระอนรุทธะ พระองคฺุลิมาล พระอนนท จูฬ สุกัททา ซาดก มโหสถซาดก ชาวพุทธตัวอย่าง สมเด็จพระนารายณ์ มหาราช พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (ปัญญาบัณฑิต) พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) วิธีการศึกษา และค้นคว้าพระไตรปิฎกและคัมภีร์ของศาสนาอื่น ๆ การสังคยนาและการเผยแผ่พระไตรปิฎก ตัวอย่างผลที่เกิดจากการทำความดีความชั่ว โยนิโสมนสติกการด้วยวิธีคิด แบบอริยสัจ หลักธรรมตาม สาระการเรียนรู้ (ข้อ 13) ประวัติพระพุทธเจ้า มุฮัมมัด พระเยซูคริสต์ พัฒนาการ เรียนรู้ด้วยวิธีปัญญา ฝึกบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักปฏิปฏฐาน นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ ในการพัฒนาการเรียนรู้ คุณภาพชีวิตและสังคม หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข หลักธรรมใน พระพุทธศาสนา มิจฉลาฉิชา โภคอทิยะ 5 คริสต์ศาสนา (ข้อที่เกี่ยวข้อง) อิสลาม (ธรรมที่เกี่ยวข้อง) สภาพ ปัญหาชุมชนและสังคม ปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดีต่อพระภิกษุ การเข้าใจในกิจของพระภิกษุ เช่น การศึกษา การ ปฏิบัติธรรม และการเป็นนักบวชที่ดีการปฏิบัติเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว และสังคม การรักษาศีล 8 เข้าร่วม กิจกรรมและเป็นสมาชิก ขององค์กรชาวพุทธ ประเภทศาสนพิธีในพระพุทธศาสนา ศาสนพิธีเนื่องด้วยพุทธบัญญัติ เช่น พิธีแสดงตนเป็น

พุทธมามกะ พิธีเวียนเทียน ถวายสังฆทาน ถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีทอดกฐิน พิธีปวารณา เป็นต้น หลักธรรมคดิ ธรรมเกี่ยวเนื่องกับวันสำคัญและเทศกาลที่สำคัญในพระพุทธศาสนาหลักธรรม คดิธรรมเกี่ยวเนื่องกับ วันสำคัญและเทศกาลที่สำคัญใน หรือศาสนาอื่นการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในวันสำคัญและ เทศกาลสำคัญในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น การปกป้อง คุ่มครอง ชำรงรักษา พระพุทธศาสนาของพุทธ บริษัท ในสังคมไทยการปลูกจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในสังคมพุทธ ทำบุญพิธี ทานพิธี กุศลพิธี คุณค่าของ ประโยชน์ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะหลักธรรม

คดิธรรมเกี่ยวเนื่องกับ วันสำคัญและเทศกาลที่สำคัญใน พระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น การปฏิบัติตนที่ถูกต้องใน วันสำคัญและเทศกาลสำคัญในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นการปกป้อง คุ่มครอง ชำรงรักษา พระพุทธศาสนา ของพุทธบริษัท ในสังคมไทยการปลูกจิตสำนึก และการมีส่วนร่วม

ในสังคมพุทธ

โดยใช้กระบวนการคิด การสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญ

สถานการณ์ และการแก้ปัญหา กระบวนการปลูกจิตสำนึก กระบวนการทางสังคม การเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นที่ตนนับถือตลอดจนหลักธรรมและศาสนพิธีต่าง ๆ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้ถูกต้องเหมาะสม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นต่อผลของการทำความดีตลอดจนการปกป้องทำนุบำรุงเพื่อธำรงไว้ซึ่งศาสนาที่ตนนับถือเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขทั้งสังคม ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส 1.1	ม.4-6/7	ม.4-6/8	ม.4-6/1	ม.4-6/13	ม.4-6/14	ม.4-6/15	ม.4-6/16	ม.
4-6/17	ม.4-6/20	ม.4-6/22						
ส 1.2	ม.4-6/1	ม.4-6/2	ม.4-6/3	ม.4-6/4	ม.4-6/5			
รวมทั้งหมด	15 ตัวชี้วัด							

คำอธิบายรายวิชา

ส32104 ประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาข้อมูลหลักเกณฑ์การแบ่งยุคทางประวัติศาสตร์ แยกแยะเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เข้าสู่ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ อธิบายรายละเอียดและประเด็นสำคัญของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ อธิบายความเชื่อมต่อของเหตุการณ์ตลอดจนพัฒนาการ ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ค้นหาข้อเท็จจริง อธิบายสาเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงตลอดจนผลกระทบที่เกิดตามมาและวิเคราะห์ปัจจัยแห่งการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/2

ส 4.3 ม.4-6/3

รวมทั้งหมด 2 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส32105 ภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์ นำเสนอข้อมูล เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ข่าวดารภูมิลักษณะ ภูมิอากาศ และภูมิสังคมไทย และภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก ปัญหาทางกายภาพทางท้องถิ่น จังหวัดอุทัยธานี การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ซึ่งได้รับอิทธิพลทางปัจจัยทางภูมิศาสตร์ การเกิดภูมิสังคมไทย แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในทวีปต่าง ๆ การเคลื่อนตัวของแผ่นเปลือกโลก การจมตัวของเกาะ การเปลี่ยนแปลงธรรมชาติในโลก ภาวะโลกร้อน ความแห้งแล้ง สภาพอากาศแปรปรวน ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิกฤติการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของไทยและโลก มาตรการป้องกันและแก้ปัญหา บทบาทขององค์กร ประสานความร่วมมือทั้งในและนอกประเทศ กฎหมายสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์อารยธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นในประเทศและโลก การแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิตตามแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการจากแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาในท้องถิ่น กระบวนการสร้างองค์ความรู้ กระบวนการใช้ปัญหาเป็นฐาน กระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีการจัดการ อนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวินัย รักความเป็นไทยอยู่อย่างพอเพียงมีจิตสาธารณะ สามารถจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ส 5.1 ม 4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3 ม.4-6/4

ส 5.2 ม 4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3 ม.4-6/4

รวมทั้งรวม 8 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส32106 พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา อธิบาย วิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติ หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ การคิดตามนัยแห่งพระพุทธศาสนาและการคิดแบบวิทยาศาสตร์วิธีคิดแบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบันพระพุทธศาสนาเน้นการฝึกหัดอบรมตนการพึ่งตนเองและการมุ่ง อธิสระภาพพระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาแบบยั่งยืน สมุทัย(ธรรมที่ควรละ) มิจฉาฉนชชา อุปทาน 4นิวรรณ์ 5 นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรล) นิพพานมรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) ทศพิธราชธรรม วิปัสสนาญาณพุทธศาสนาสุภายิต ปฏิรูปการี รุรวา อุฏฐาฑ วินุฑเต ธนั คนขยัณเอา งานกระทำ เหมาะสมยอมหาทรัพย์ได้ วายเมกว บุริโดยาว อตุลสุส นิปุปทาเกิดเป็นคนควรจะพยายามจนกว่าจะประสบความสำเร็จ ราชามุขั มนุสสุสานั พระราชาเป็นประมุขของประชาชน สติ โลกสุมิ ซาคโร สติเป็นเครื่องคั่นในโลก พุทธสาวก พุทธสาวิกา พระอนูรุฑธะ พระองคูลิมาล พระอานนทั จูพสุภัฑทา ซาคคม โทสธซาคค ซาวพุทธตัวอย่าง สมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระพรหมมั่งคลาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) วิธีการศึกษา และคั่นคว่ำพระไตรปิฎกและคัมภีร์ของศาสนาอื่น ๆ การสังคยนา และกานเผยแผ่พระไตรปิฎก ตัวอย่างผลที่เกิดจากการทำความดีความชั่ว โยนิโสมนสิการด้วยวิธีคิดแบบอริยสังคหลักธรรมตาม สาระการเรียนรู้ (ข้อ 13) ประวัติพระพุทธเจ้า มุฮัมมัด พระเยซูคริสต์ พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีปัญญา ฝึกบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักปฏิปฐฐาน นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ คุณภาพชีวิตและสังคม หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข หลักธรรมในพระพุทธศาสนา มิจฉาฉนชชา โภคอทียะ 5 คริสต์ศาสนา (ข้อที่เกี่ยวข้อง) อิสลาม (ธรรมที่เกี่ยวข้อง) สภาวะปัญหาชุมชนและสังคม ปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธ ที่ดีด่พระภิกขุ การเข้าใจในกิจของพระภิกขุ เช่น การศึกษา การปฏิบัติธรรม และการเป็นนักบวช ที่ดีการปฏิบัติเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว และสังคม การรักษาศีล 8 เข้าร่วมกิจกรรมและเป็นสมาชิก ขององค์กรชาวพุทธ ประเภทศาสนพิธีในพระพุทธศาสนา ศานพิธีเนื่องด้วยพุทธบัญญัติ เช่น พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ พิธีเวียนเทียน ถวายสังฆทาน ถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีทอดกฐิน พิธีปวารณา เป็นต้น หลักธรรมคดิธรรมเกี่ยวเนื่องกับวันสำคัญและเทศการที่สำคัญในพระพุทธศาสนาหลักธรรม คดิธรรมเกี่ยวเนื่องกับ วันสำคัญและเทศกาลที่สำคัญใน หรือศาสนาอื่นการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในวันสำคัญและเทศกาลสำคัญในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น การปกป้อง คุ้มครอง ชำรงรักษา พระพุทธศาสนาของพุทธบริษัท ในสังคมไทยการปลุกจิตสำนึกและการมีส่วนร่วม ในสังคมพุทธ ทำบุญพิธี ทานพิธี กุศลพิธี คุณค่าของประโยชน์ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะหลักธรรม คดิธรรมเกี่ยวเนื่องกับ วันสำคัญและเทศกาลที่สำคัญใน พระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในวันสำคัญและเทศกาลสำคัญในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นการปกป้อง คุ้มครอง ชำรงรักษา พระพุทธศาสนาของพุทธบริษัท ในสังคมไทยการปลุกจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในสังคมพุทธ

โดยใช้กระบวนการคิด การสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหา กระบวนการปลุกจิตสำนึก กระบวนการทางสังคม การเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นที่ตนนับถือตลอดจนหลักธรรม และศาสนพิธีต่าง ๆ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้ถูกต้องเหมาะสม มีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นต่อผลของการทำความดีตลอดจนการปกป้องทำนุบำรุงเพื่อธำรงไว้ ซึ่งศาสนาที่ตนนับถือเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขทั้งสังคม ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

	ส 1.1	ม.4-6/7	ม.4-6/8	ม.4-6/11	ม.4-6/13	ม.4-6/14	ม.
4-6/15	ม.4-6/16	ม.4-6/17	ม.4-6/20	ม.4-6/22			
	ส 1.2	ม.4-6/1	ม.4-6/2	ม.4-6/3	ม.4-6/4	ม.4-6/5	
	รวมทั้งหมด	15 ตัวชี้วัด					

คำอธิบายรายวิชา

ส33101 พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบายลักษณะของสังคมชมพูทวีปและคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุด (การตรัสรู้) พุทธประวัติ พุทธประวัติด้านการบริหารและการธำรงรักษาพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยืดหยุ่นทางสายกลาง พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาพระรัตนตรัย วิเคราะห์ความหมายและคุณค่าของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อริยสัจ 4 ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) จันท์ 5 นาม รูป สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) หลักกรรม นิยม 5

กรรมนิยาม (กรรม 12) ธรรมนิยาม (ปฏิจกสมุปบาท) นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) ภาวนา 4 มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) พระสัทธรรม 3 ปัญญาวิมุตติธรรม 4 พละ 5 พุทธศาสนาสุนทรียะ จิตต์ ทนุต์ สุตวาท (จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้) นอจจาจํ ปญฺหิตา ทสฺสยนฺติ (บัณฑิตย่อมไม่แสดงอาการขึ้น ๆ ลง ๆ) พุทธสาวก พุทธสาวิกา พระอัสสชิ พระกิสาโคตรมีเถรี ชาดก พระเวชยันตรชาดก

โดยใช้กระบวนการคิด การสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหา กระบวนการปลูกจิตสำนึก กระบวนการทางสังคม การเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นที่ตนนับถือตลอดจน หลักธรรม และศาสนพิธีต่าง ๆ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเหมาะสม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นต่อผลของการทำความดีตลอดจน การปกป้องทำนุบำรุงเพื่อธำรงไว้ซึ่งศาสนาที่ตนนับถือเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขทั้งสังคม ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม 4-6/2 ม.4-6/3 ม.4-6/10 ม.4-6/14 ม.4-6/15 ม.4-6/16

ส 1.2 ม 4-6/2 ม.4-6/3

รวมทั้งรวม 8 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส33102 พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบายลักษณะของชาวพุทธตัวอย่าง พระนาคเสน พระยามิลินท์ พระอาจารย์
มั่น ภูริทตฺโต วิธีการศึกษาและค้นคว้าพระไตรปิฎกและคัมภีร์ของศาสนาอื่น ๆ การสังคายนาและการเผย
แผ่พระไตรปิฎก ตัวอย่างผลที่เกิด พระเยซู พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ 10 วิธี เน้นวิธีคิด
แบบแยกแยะส่วนประกอบแบบสามัญ ลักษณะวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ สวด
มนต์แปลและแผ่เมตตา รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา ฝึกบริหารจัดการและ
เจริญปัญญา ตามหลักสติปัญญา นำวิธีการบริหารจัดการและเจริญปัญญาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้คุณภาพชีวิต
และสังคมหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข สาราณียธรรม 6 คริสต์ศาสนา ได้แก่บัญญัติ 10
ประการ ศาสนาอิสลาม ได้แก่ หลักจริยธรรม สภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดี
ศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

โดยใช้กระบวนการคิด การสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และการ
แก้ปัญหา กระบวนการปลูกจิตสำนึก กระบวนการทางสังคม การเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นที่ตนนับถือตลอดจนหลักธรรม
และศาสนพิธีต่าง ๆ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเหมาะสม มีคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นต่อผลของการทำความดีตลอดจนการปกป้องทำนุบำรุงเพื่อธำรงไว้
ซึ่งศาสนาที่ตนนับถือเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุขทั้งสังคม ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม 4-6/18 ม.4-6/19 ม.4-6/20 ม.4-6/21

ส 1.2 ม 4-6/4 ม.4-6/

รวมทั้งหมด 6 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

ส 31271 ประชากรศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ การเพิ่มขึ้น และการลดลงอย่างรวดเร็วของประชากร ไม่ได้สัดส่วนกับทรัพยากรและเศรษฐกิจที่มีอยู่ ประเทศไทยและประชากรโลก

วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทยและผลกระทบที่เกิดขึ้นใน ๑๐ ปีข้างหน้า

ปัญหาประชากรของไทยในปัจจุบันและอนาคตด้านสังคม สุขภาพ เศรษฐกิจ

เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ร่วมกิจกรรมสาธารณะ มีจิตอาสาพัฒนาช่วยเหลือสังคม ชุมชนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

ผลการเรียนรู้

1. อธิบายการเพิ่มขึ้นและการลดลงของประชากรอย่างรวดเร็ว
2. บอกได้ถึงปัจจัยพื้นฐานที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อโครงสร้างประชากรในอนาคต
3. วิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาประชากรในด้านสังคม สุขภาพ และเศรษฐกิจ
4. สามารถเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาต่อการเกิดเหตุการณ์สำคัญ ๆ ของโลกได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. มีจิตอาสาร่วมพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ที่ได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาต่าง ๆ

รวมทั้งหมด 5 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส31261 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น
บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บทบาทภาครัฐ ในการรักษาและใช้
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดถูกต้องเหมาะสม บทบาทของสังคมในการรับผิดชอบดำรงรักษาและใช้
ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างถูกต้อง เหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

โดยจัดประสบการณ์ สืบค้นศึกษาจากข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ ตามกลุ่ม
สนใจ นำผลจากการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ สรุป รายงาน เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ การ
แก้ปัญหา การให้เหตุผล เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และนำประสบการณ์ ด้านความรู้ ความคิด ทักษะ
กระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตประจำวัน ได้อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเหตุผลคุณค่าและมี
เจตนาที่ดีต่อวิฆาณมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม สามารถทำงานอย่างเป็นระบบเป็นระเบียบ มีความรอบคอบ มีความ
รับผิดชอบ มีวิจารณ์ญาณและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในสังคมและ
ประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

1. มีทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีเหตุผล
  2. มีความรู้ ความเข้าใจสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น และ
สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ใช้อย่างจำกัดและได้ประโยชน์สูงสุด และคุ้มค่า
  3. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์
  4. มีเจตคติที่ดี ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม
- รวมทั้งหมด 4 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส 31272 มารยาทไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 1 ชั่วโมง จำนวน 0.5 หน่วยกิต

ศึกษา ปฏิบัติมารยาทไทยในด้านการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ การ
เข้าสังคม การรับประทานอาหาร การพูดด้วยปิยวาจา และกิริยาสุภาพอ่อนน้อม

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง และมีส่วนร่วมในการ เป็นผู้ที่มีมารยาทดีและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นมีมารยาท
ที่ดีงานไปด้วย

เห็นคุณค่าของมารยาทไทยในด้านต่าง ๆ เช่นการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมา
คารวะ การเข้าสังคม การรับประทานอาหาร การพูดด้วยวาจาอ่อนหวาน

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาควุฒิใจในความเป็นไทย ซึ่งมีวัฒนธรรมประเพณีและ มีมารยาท
ที่ดีในสังคมไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน

ผลการเรียนรู้

1. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีมารยาทที่ดีงามตามวิถีไทย
2. บอกได้ถึงปัจจัยพื้นฐานที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อมารยาทไทยในด้านต่าง ๆ ในสังคมไทย
3. วิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาเด็กไทยไม่ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีมารยาทดี
4. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มารยาทไทย และแนะนำผู้อื่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
5. ยกย่องผู้ที่มีมารยาทดี ให้รางวัลหรือคำชม
6. เผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณชน

รวมทั้งหมด 6 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส31262 การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ ภูมิหายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค และหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการคุ้มครองผู้บริโภค การรักษาและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค ด้านการขายตรงตลาดแบบตรง ด้านฉลาก ด้านโฆษณา ด้านสัญญา ด้านสินค้าอันตราย แนวทางป้องกันสิทธิผู้บริโภค ตนเอง ครอบครัว ชุมชน การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค 5 ประการ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2541

โดยจัดประสบการณ์ สืบค้นศึกษาจากข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ ตามกลุ่มสนใจ นำผลจากการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ สรุป รายงาน เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การให้เหตุผล เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และนำประสบการณ์ ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตประจำวัน ได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถทำงานเป็นทีมรวมทั้งมีเหตุผลเห็นคุณค่าและมีเจตนาที่ดีต่อวิชาการคุ้มครองผู้บริโภค

ผลการเรียนรู้

1. นำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
  2. ปกป้องคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคของตนเอง ครอบครัวและชุมชน
  3. รู้สิทธิพื้นฐานและการรักษาผลประโยชน์ของผู้บริโภค
  4. รู้สิทธิพื้นฐานและการรักษาผลประโยชน์ของผู้บริโภค
  5. รู้และเข้าใจการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค
  6. รู้และเข้าใจการซื้อขายสินค้าและบริการด้วยระบบ ICT
  7. รู้และเข้าใจแนวทางปกป้องสิทธิผู้บริโภคด้านการขายตรงและตลาดแบบตรง
  8. ดำเนินกิจกรรมการพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายและคุณธรรมในฐานะ ผู้บริโภค
- รวมทั้งหมด 8 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส32211 หน้าที่พลเมืองไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว กฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา กฎหมาย รัฐธรรมนูญ กฎหมายภาษี กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค โครงสร้างสังคมไทย การขัดเกลาทางสังคม การเปลี่ยนแปลงและค่านิยมที่ผิด ๆ คุณลักษณะของพลเมืองดีในปัจจุบัน ความหมาย ความสำคัญของวัฒนธรรมไทย การเปลี่ยนแปลงและการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ประชาชนไทย ตามวิถีประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

โดยจัดประสบการณ์ สืบค้นศึกษาจากข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ ตามกลุ่ม สนใจ นำผลจากการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ สรุป รายงาน เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การให้เหตุผล เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และนำประสบการณ์ ด้านความรู้ ความคิด ทักษะ กระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตประจำวัน ได้อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเหตุผลคุณค่าและมีเจตนาที่ดีต่อวิชาหน้าที่พลเมืองไทย สามารถทำงานอย่างเป็นระบบเป็นระเบียบ มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในสังคมและประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

1. มีทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีเหตุผล
  2. ประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมายภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
  3. อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย ใช้สิทธิและหน้าที่ ถูกต้องตามกฎหมาย
  4. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์
  5. มีเจตคติที่ดี ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญการเป็นพลเมืองไทย
- รวมทั้งหมด 5 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส32242 เศรษฐศาสตร์จุลภาค กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในประเทศไทย กระบวนการด้านการผลิต การบริโภค กฎอุปสงค์ อุปทาน กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานและกฎหมายเกี่ยวกับ
คุ้มครองผู้บริโภค บทบาทและสิทธิของผู้ผลิต ผู้บริโภคและขอบเขตของกฎหมาย บทบาทภาครัฐ ในการบริหาร
จัดการด้านเศรษฐกิจ บทบาทภาคเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตระหนักในความสำคัญและความจำเป็นในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสังคมไทย แนว
ทางการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบุคคลในสาขาอาชีพต่าง ๆ

เข้าใจและตระหนักในความสำคัญและความเหมาะสมในการนำระบบสหกรณ์มาใช้ในสังคมที่หลากหลาย
มีคุณสมบัติการเป็นสมาชิกที่ดีของสหกรณ์ร่วมและพัฒนาระบบสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้ามั่นคงเข้มแข็ง เข้าใจ
ระบบสหกรณ์กับการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของชุมชน และเสนอแนวทางแก้ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชนภายใต้การ
ดำเนินงานของสหกรณ์

โดยจัดประสบการณ์ ศึกษา สร้างสถานการณ์ในชีวิตประจำวันใกล้ตัวผู้เรียน สืบค้นข้อมูลจากข่าวสาร
สารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัว โดยการฝึกปฏิบัติจริง ทดลอง สรุป รายงาน เพื่อพัฒนา
ทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การใช้เหตุผล การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และนำ
ประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในชีวิตประจำวัน
อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเห็นคุณค่าและ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค สามารถทำงานอย่างเป็น
ระบบ ระเบียบ มีวินัย เสียสละ มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณและมีความเชื่อมั่นใน
ตนเอง ประพฤติ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในสังคมและประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

1. มีทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีเหตุผล
  2. มีความรู้ ความเข้าใจและนำความรู้ด้านการผลิต การจำหน่าย การบริการ การจัดสรร
ทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำระบบ
สหกรณ์มาใช้ในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น
  3. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์
  4. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค
- รวมทั้งหมด 4 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส32241 เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา ฝึกปฏิบัติทักษะกระบวนการ ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ระบบเศรษฐกิจตามแนวพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นำแนวคิดกระบวนการมาใช้ ในการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ศึกษาวิธีการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษารายได้เศรษฐกิจของประชากรในท้องถิ่น เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางนำไปดำเนินชีวิตประจำวัน

โดยจัดประสบการณ์ ศึกษา สร้างสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่ใกล้ตัวผู้เรียน สืบค้นข้อมูลจากข่าวสารสารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัว โดยการฝึกปฏิบัติจริง ทดลอง สรุปรายงาน เพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การใช้เหตุผล การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และนำประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ สามารถทำงานอย่างเป็นระบบเป็นระเบียบ มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในสังคมและประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

1. มีทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีเหตุผล
  2. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์
  3. มีเจตคติที่ดีต่อการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริฯ
- รวมทั้งหมด 3 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส33221 เหตุการณ์ปัจจุบัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา ฝึกปฏิบัติทักษะกระบวนการ บทบาทของประเทศมหาอำนาจยุคหลังสงครามโลก ครั้งที่ 2 การสิ้นสุดของสงครามเย็น เหตุการณ์สำคัญร่วมสมัยที่เกิดขึ้นทั่วโลก การจัดระเบียบ โลกใหม่ บทบาทองค์กรระหว่างประเทศ และบทบาทของประเทศมหาอำนาจในองค์การระหว่างประเทศในโลกปัจจุบัน โดยเชื่อมโยงเข้ากับเหตุการณ์ร่วมสมัยที่เกิดขึ้นทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม บทบาทของประเทศมหาอำนาจและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ปัญหาสำคัญของเหตุการณ์ เห็นความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหา และร่วมมือกันส่งเสริมสันติภาพของโลก

โดยจัดประสบการณ์ ศึกษา สร้างสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สืบค้นข้อมูลจากข่าวสารสารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัว โดยการฝึกปฏิบัติจริง ทดลอง สรุป รายงาน เพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การใช้เหตุผล การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และนำประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาเหตุการณ์ปัจจุบัน สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ มีวินัย เสียสละ มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ประพฤติ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในสังคมและประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

1. มีทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีเหตุผล
2. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์
3. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชาเหตุการณ์ปัจจุบัน

รวมทั้งรวม 3 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

๓3222 กฎหมายที่ควรรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา ฝึกปฏิบัติทักษะกระบวนการ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายในเรื่องความหมาย ความสำคัญ ที่มา กฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ในประเทศและระหว่างประเทศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เปรียบเทียบยกตัวอย่างความสัมพันธ์ของกฎหมายกับกระบวนการยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมาย กฎหมายที่ใช้ในประเทศ เห็นความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เรื่องกฎหมาย ปฏิบัติตามกฎหมายครอบครัว กฎหมายมรดก กฎหมายแพ่ง และกฎหมายพาณิชย์ กฎหมายครอบครัว

โดยจัดประสบการณ์ ศึกษา สร้างสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่ใกล้ตัวผู้เรียน สืบค้นข้อมูลจากข่าวสาร สารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัว โดยการฝึกปฏิบัติจริง ทดลอง สรุปรายงาน เพื่อพัฒนา ทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การใช้เหตุผล การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และนำ ประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชากฎหมายที่ประชาชนควรรู้ สามารถทำงาน อย่างเป็นระบบ ระเบียบ มีวินัย เสียสละ มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณและมีความเชื่อมั่น ในตนเอง ประพฤติ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในสังคมและประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

1. มีทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีเหตุผล
  2. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์
  3. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
- รวมทั้งหมด 3 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส33242 กฎมปีญญาไทยในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ลักษณะความเป็นมาของภูมิปัญญาไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน ภูมิปัญญาในด้านการแพทย์ การอาหาร การก่อสร้าง งานศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมประเพณี ความเป็นไทย รายได้จากอาชีพพื้นฐานดั้งเดิมของชาวไทยในอดีตและการนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ในการดำเนินการ อนุรักษ์ช่วยกันรักษาภูมิปัญญาไทย

เข้าใจตระหนักในความสำคัญ ความหมาย ความเป็นมาของภูมิปัญญาไทยในด้านต่าง ๆ นำภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาเป็นอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้ตลอดทั้งปี

โดยจัดประสบการณ์ ศึกษา สร้างสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สืบค้นข้อมูลจากข่าวสารสารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัว โดยการฝึกปฏิบัติจริง ทดลอง สรุป รายงาน เพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การใช้เหตุผล การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และนำประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น สามารถทำงานอย่างเป็นระบบเป็นระเบียบ มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ในสังคมและประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

1. มีทักษะกระบวนการในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีเหตุผล
  2. ศึกษาเรียนรู้ ภูมิปัญญาไทยในด้านต่าง ๆ นำภูมิปัญญาไทยมาปรับปรุงเพิ่มเติมและอนุรักษ์รักษาภูมิปัญญาไทย และนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตมาประกอบอาชีพ
  3. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์
  4. มีเจตคติที่ดีต่อภูมิปัญญาไทย
- รวมทั้งหมด 4 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ส33225 สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ บอกได้ถึงบริเวณต่าง ๆ ของโลก ที่เกิดเหตุการณ์ที่น่าสนใจในปัจจุบัน ทางด้านภัย
ธรรมชาติ ภัยที่มนุษย์สร้างขึ้น ปัญหาเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การเข้าแทรกแซง
ทางการเมืองการปกครอง และอธิบายรายละเอียดของปัญหาได้อย่างชัดเจน

อธิบายปัจจัยพื้นฐานในแ่งมุมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดปัญหาได้อย่างหลากหลาย ครอบคลุม
วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาและผลที่ตามมาได้อย่างละเอียด ชัดเจน มีขั้นมีตอน
และเป็นเหตุเป็นผล

ผลการเรียนรู้

1. บอกได้ถึงบริเวณที่เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจในโลก
2. บอกได้ถึงปัจจัยพื้นฐานที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจในบริเวณต่าง ๆ ของโลก
3. รู้และเข้าใจเหตุการณ์ สถานการณ์ที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในบริเวณต่าง ๆ ของโลก
4. วิเคราะห์ถึงสาเหตุของการเกิดเหตุการณ์ ในแ่งมุมต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

รวมทั้งหมด 4 ผลการเรียนรู้

มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อุรักษ์และแพร่ขยายไทยสู่สาธารณะในเรื่องการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ประยুক্তและเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องที่มีระเบียบวินัย ความสามัคคี หลักการทรงงาน ในเรื่องระบิตจากของใน ไม่ติดตำราบริการรวมที่จุดเดียว ใช้อธรรมปราบอธรรม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในเรื่องการเป็นผู้นำและสมาชิกที่ดีการใช้สิทธิและหน้าที่ การใช้เสรีภาพ อย่างรับผิดชอบ ความกล้าหาญทางจริยธรรม การเสนอแนวทางแก้ปัญหาสังคมต่อสาธารณะ การติดตามและประเมินข่าวสารทางการเมือง และการรู้เท่าทันสื่อ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

ประยুক্তใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ความอดทน ใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง มีวิจาร์ญาณในการเลือกตั้ง และการวิพากษ์นโยบายสาธารณะ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

1. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกไทย
- 4 เป็นแบบอย่างของความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนพระมหากษัตริย์
- 5 ประยুক্তและเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทำงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 6 ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
- 10 ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย

1. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
2. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ 2 รักษาดี ยึดมั่นในศาสนา ละเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ 5 มีระเบียบวินัยในตนเอง
ชื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อุดหนุน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

วิชา หน้าที่พลเมือง สาระเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ภาคเรียนที่ 2)

ส20235 หน้าที่พลเมือง 2

20 ชั่วโมง/ภาค

0.5 หน่วย

คำอธิบายรายวิชา

เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์และเผยแพร่ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ รู้ทันข่าวสาร และรู้ทันสื่อ การคาดการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูล

ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ความอดทน ใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกันด้วยการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาและ วาจาดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกันแบ่งปัน

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีของคนไทย ภาควิชาใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง มีวิจารณญาณในการเลือกตั้ง และการวิพากษ์นโยบายสาธารณะ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

2. แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละต่อสังคม
3. เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
7. มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูลใช้ประกอบในการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ
8. ยอมรับความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
9. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี
10. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย

7. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูทศกวีที่ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
8. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ 4 ความปรองดอง สমানฉันท์

- 11 การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย
- 12 การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ 5 มีระเบียบวินัยในตนเอง

ชื่อศัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

คำอธิบายรายวิชา

แสดงออก แนะนำผู้อื่น และยกย่องบุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องการเมืองระบอบวินัย ความสามัคคี หลักการทรงงาน ในเรื่องระบอบคณาภิบาล ไม่ติดตำราบริการรวมที่จุดเดียว ใช้ธรรมปราบอธรรม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในเรื่องการเมืองระบอบวินัยและการเป็นผู้นำและสมาชิกที่ดี การใช้สิทธิและหน้าที่ การใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ ความกล้าหาญทางจริยธรรม การเสนอแนะทางแก้ปัญหาสังคมต่อสาธารณะ การติดตามและประเมินข่าวสารทางการเมือง และการรู้เท่าทันสื่อ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ประยุกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ

ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ความอดทน ใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง มีวิจารณญาณในการเลือกตั้ง และการวิพากษ์นโยบายสาธารณะ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

3. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกไทย
10. เป็นแบบอย่างของความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนพระมหากษัตริย์
11. ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทำงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
12. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
12. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จุดเน้นที่ 1   ความเป็นไทย

1. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)   2.
ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา
ปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ 2   รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา ละเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบัน
พระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ 5   มีระเบียบวินัยในตนเอง

ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิด
จากการกระทำของตนเอง

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง มีส่วนร่วมในกรจัดกิจกรรม และสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออก ถึงความรักชาติยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ประยুক্ত์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี หลักการทำงาน ในเรื่องระเบิดจากข้างใน ไม่คิดตำราบริการรวมที่จุดเดียว ใช้อธรรมปราบอธรรม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รู้ทันข่าวสารละรู้ทันสื่อ คาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานข้อมูล มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้งโดยสันติวิธี ด้วยการเจรจาไกล่เกลี่ย เจรจาต่อรอง การระงับความขัดแย้ง การสร้างเครือข่ายป้องกันปัญหาความขัดแย้ง

ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ความอดทน ใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีของคนไทย ภาควุใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง มีวิจารญาณในการเลือกตั้ง และการวิพากษ์นโยบายสาธารณะ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

2. แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละต่อสังคม
3. เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
7. มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูลใช้ประกอบในการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ
8. ยอมรับความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
9. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี
10. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย

9. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
10. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ปัญหา ประเพณี)

จุดเน้นที่ 4 ความปรองดอง สามานฉันท์

- 13 การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย
- 14 การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ 5 มีระเบียบวินัยในตนเอง

ชื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

คำอธิบายรายวิชา

มีส่วนร่วมแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์ และยกย่องผู้มีมารยาทไทยในเรื่องการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องการเสียสละ ความซื่อสัตย์ หลักการทรงงาน ในเรื่องศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาที่จุดเล็ก และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในเรื่องการใช้สิทธิและหน้าที่ การใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเลือกตั้ง

ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ความอดทน ใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีของคนไทย ภาควิชาใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่น อย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

1. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มารยาทไทย
4. เป็นแบบอย่างของความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนพระมหากษัตริย์
5. ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทำงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
10. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย

1. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ) 2. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ 2 รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา ะเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบัน
พระมหากษัตริย์

จุดเน้นที่ 5 มีระเบียบวินัยในตนเอง

ชื่อสัคย์สุจิริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ขอมรับผลที่เกิด
จากการกระทำของตนเอง

คำอธิบายรายวิชา

ส33223 อาเซียนศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ กำเนิดสมาคมอาสา พัฒนาการของอาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ขอบเขต
ของประเทศสมาชิกอาเซียน โครงสร้างและกลไกการดำเนินงานของอาเซียน ๓ เสาหลักของ
ประชาคมอาเซียน การเตรียมความพร้อมของอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อุปสรรคในการ
เข้าสู่ประชาคมอาเซียน บทเรียนจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศอื่น บทบาททางการเมือง
เศรษฐกิจของอาเซียนในสังคมโลก ปัญหาของอาเซียนและความพยายามแก้ปัญหาต่าง ๆ

ใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม
กระบวนการเผชิญสถานการณ์และการแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในความสำคัญของการรวมกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน
มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของสังคมและประเทศชาติในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และ
ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียนและอยู่ร่วมกันในสังคมอาเซียนอย่างปกติสุข

ผลการเรียนรู้

1. อธิบายกำเนิดสมาคมอาสาและพัฒนาการของอาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. อธิบายเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านต่าง ๆ โครงสร้างองค์กรและกลไกในการ
ดำเนินงานของอาเซียนภายใต้กฎบัตรของอาเซียน 3 เสาหลัก
3. อธิบายการเตรียมความพร้อมของอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4. วิเคราะห์อุปสรรคในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและแนวทางแก้ไข

5. วิเคราะห์บทเรียนจากการร่วมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศอื่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประชาคมอาเซียน
6. วิเคราะห์บทบาทของอาเซียนในสังคมโลกในด้านต่าง ๆ ปัญหาของอาเซียนและแนวทางแก้ไข

รวมทั้งหมด 6 ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ต33224 อาเซียนศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ กำเนิดสมาคมอาสา พัฒนาการของอาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ขอบเขตของประเทศสมาชิกอาเซียน โครงสร้างและกลไกการดำเนินงานของอาเซียน ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน การเตรียมความพร้อมของอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อุปสรรคในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน บทเรียนจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศอื่น บทบาททางการเมือง เศรษฐกิจของอาเซียนในสังคมโลก ปัญหาของอาเซียนและความพยายามแก้ปัญหาต่าง ๆ

ใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และการแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักในความสำคัญของการรวมกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของสังคมและประเทศชาติในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียนและอยู่ร่วมกันในสังคมอาเซียนอย่างปกติสุข

ผลการเรียนรู้

1. อธิบายกำเนิดสมาคมอาสาและพัฒนาการของอาเซียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. อธิบายเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านต่าง ๆ โครงสร้างองค์กรและกลไกในการดำเนินงานของอาเซียนภายใต้กฎบัตรของอาเซียน 3 เสาหลัก
3. อธิบายการเตรียมความพร้อมของอาเซียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4. วิเคราะห์อุปสรรคในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและแนวทางแก้ไข
5. วิเคราะห์บทเรียนจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจของประเทศอื่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประชาคมอาเซียน
6. วิเคราะห์บทบาทของอาเซียนในสังคมโลกในด้านต่าง ๆ ปัญหาของอาเซียนและแนวทางแก้ไข

รวมทั้งหมด 6 ผลการเรียนรู้